

SUH

GLASILO SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

*Dobročinstva ne popraćuj ukorom niti darove
ujedljivim riječima. Ne ublažava li rosa žegu?
Tako je i riječ dragocjenija od milodara.
A oboje se nalazi u čovjeka puna milosti.
Luđak ne daje ništa i grdi, a zavidnikov dar peče oči.*

*Umijeće darivanja, Knjiga Sirahova, Biblija,
izd. Stvarnosti, Zagreb, 1969, str. 679/15–18*

ISSN 1331–3703

Zagreb, srpanj 2012. • Godina XVIII. • Broj 190

• Cijena: 5,00 kn

Radničko dioničarstvo — oblik socijalnog partnerstva i samouprave

Samoupravom označujemo pravo stanovništva na izbor svojih predstavnika u lokalnim državnim tijelima upravljanja.

Hrvatska je po svome ustavnom uređenju socijalna država, što se ponekad u praksi ne primjenjuje dosljedno, stoga je treba izgrađivati na načelima socijalne pravde i socijalnog partnerstva te stalnog gospodarskog napretka.

Iz povijesti doznajemo kako je u prošlosti bilo različitih oblika samouprave, od onih u starom vijeku te u srednjovjekovnim gradskim komunama s mnoštvom bratovština do aristokratskih oblika vlasti u kojima su pojedine skupine ljudi ostvarivale isključivo **svoja** gospodarska klasna prava. Ali isto su tako nastajale i socijalistički usmjerene zajednice u kojima se zahtijevala društvena jednakopravnost svih ljudi na načelima socijalističkih utopističkih ideja smatrajući (poput R. Owena) da će samoupravljanje postupno prijeći na poduzetništvo te nositelje znanstvenog i tehničkog napretka. Prvu primjenu doživjele su takve (utopističke) ideje u praksi Pariške komune kad je dekretom izdanim 16. travnja 1871. godine predviđeno da radnici u tvornicama, koje su napustili njihovi vlasnici, preuzmu privremenu upravu i stave ih u pogon.

Samoupravljanje, kao državni sustav vlasti, bilo je uvedeno i kod nas (u bivšoj državi, SFRJ) i to kao ustavna kategorija (1963. i 1974.) utemeljena na društvenom vlasništvu te proizvodnji i raspodjeli društvenog proizvoda čijoj je primjeni i razvitku stalno prijetio birokratizam, kako su tada obrazlagali upravljačke neuspjehe, a bili su to zapravo pojedinačni interesni aspekti nosi-

**U ovome broju:
info.HZMO-a
Vodič HZZO-a
od 5. do 10. str.**

telja vlasti koji nisu uspjeli učvrstiti zajedništvo odnosno partnerstvo rada i kapitala kao centripetalnu silu neovisnu o ideološkim smjernicama vladajuće elite koja je gospodarski razvitak nastojala ostvariti prinudom i obećanjima poput krilatice: »Tvornice radnicima — zemlja seljacima«.

Samo uspostavljenim zajedništvom i istinskim partnerstvom rada i kapitala koji respektiraju egzistenciju svakog čovjeka, gdje je iz-
Nastavak na 2. str. →

Izborna skupština u jednoj od mnogih SUH-ovih podružnica — u Podružnici Kraš (snimila prof. Biserka Budigam, više na 3. str.)

Nastavak s 1. str.

vršena radikalna promjena vlasničkih odnosa i klasnih opreka tako da kapital cjelovito pomaže radu, a rad mu istom mjerom uzvraća, (što znači da se ostvaruje namjera o suživotu ljudi), moguće je da se na teoriji i praksi zajedništva i socijalnog partnerstva (uz postojanje političke volje ali i moralnih načela) nadoveže i samoupravljanje.

Hrvatska je po svome ustavnom uređenju socijalna država, ali to se u praksi u mnogim životno značajnim prigodama, ne provodi dosljedno. Treba je izgrađivati i pritom uvijek imati na umu kako bez razvijenog gospodarstva i opredijeljenosti za provođenje socijalne politike, ne može biti socijalne države.

Naš proces privatizacije nekadašnjeg tzv. društvenog vlasništva, proveden je u jeku Domovinskog rata (dakle u neprikladnim uvjetima i na neodgovoran način), proizveo je u nas pojavu nove klase, tzv. tajkunske, i raskorak u bogatstvu pojedinaaca kao posljedici nepravedne razdiobe narodne odnosno društvene imovine. Dok su se beskrupulozni pojedinci preko noći bez truda i rada uspjeli obogatiti koristeći se nepravdom distribucijom nacionalnog dobra, mnogi su mladi ljudi ginuli u ratu za očuvanje države, a većina dotadašnjih zaposlenika je izgubila radna

mjesta ostajući bez plaće i oskudijevajući u podmirivanju najosnovnijih životnih potreba.

Model zajedništva i socijalnog partnerstva koji je u nekim zapadnoeuropskim državama primijenjen u 19. stoljeću, i danas kao europski model predstavlja ideju kojom se europski socijaldemokrati suprotstavljaju marksističkoj dijalektičkoj ideologiji o neizbježnom klasnom i konfliktom značenju društva.

Socijalno partnerstvo u gospodarstvu temelji se na suradnji interesnih skupina, osobito poslodavaca i posloprimaca s ozakonjenjem radničkog dioničarstva u skladu s tržišnim gospodarstvom, što posloprimca interesno približava vlasniku poduzeća: jednima i drugima je u interesu da njihova zajednička tvrtka opstane te da na tržištu bude konkurentna i da donosi dobit koja se pravedno raspodjeljuje ovisno o uloženom radu i kapitalu te programu razvitka i rasta poduzeća. Mehanizam socijalnoga partnerstva potrebno je usavršavati tako da se izbjegnu socijalni konflikti i uspostavi socijalni mir kao oprečnost klasnoj borbi i jamstvo društvene harmonije.

Kad je u lipnju 2012. u Hrvatskom saboru predloženo da se trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice, izmjenom članka 35. Zakona o upravljanju državnom imovinom ozakoni uvođenje radničkog dioničarstva, nitko se tome nije protivio. Međutim, mnogi su zastupnici u Saboru RH negodovali takvom pristupu uvođenja radničkog dioničarstva u poduzeća smatrajući kako ono zaslužuje čitav zakon, a ne samo promjenu jednog članka u postojećem Zakonu, što doduše ima više psihološko nego praktično značenje s obzirom na odnos dužnosnika na vlasti prema položaju radničkog zakonodavstva i općenito radnika u nas.

Osim pretpostavke kojom je iskazano kako bi radničko dioničarstvo moglo povezati interese zaposlenika s interesima postojećih vlasnika i tako doprinijeti produktivnosti i djelotvornosti poduzeća, bilo je i iskaza sumnje koja se uglavnom temeljila na procesu i rezultatima prethodno izvršene pretvorbe i privatizacije tzv. društvenog vlasništva kojom je zapravo uništena naša privreda i otada se ne može oporaviti. Umjesto povećanja zaposlenosti radno sposobnim kompetentnim kadrovima koji dostojno žive od svoga rada, kod nas se povećava nezaposlenost. Najviše je sumnjičavosti iskazano u mogućnost dobivanja sredstava radi kupnje dionica: kako će radnik pribavljati sredstva u obliku zajma uz pomoć poduzeća, na koji su način sudionicima u dioničarstvu jamčena prava na jednakost te poduzetničku i tržišnu slobodu, kako se zakonski mogu otkloniti zapreke ulaganjima i poboljšati investicijska klima.

U raspravi se mogla uočiti i zabrinutost pojedinih zastupnika koji su upozoravali kako nema bitne razlike između predloženog zakona i nekadašnje privatizacije te da je to još jedna prijevara hrvatskih radnika jer radnici su danas zabrinuti hoće li primiti plaću za određeni posao i ostati na radnom mjestu ili ih čeka otkaz. Ali bilo je i onih zastupnika koji su tvrdili kako je u prethodnoj tajkunskoj privatizaciji bio cilj da se pojedinci dočepaju imovine, a aktualna vlast predloženom zakonskom izmjenom želi sada radnicima omogućiti da uđu u vlasničku strukturu poduzeća.

Ma tko se jednom opeče, i na hladno puše, sazeo je narod svoju mudrost u ovoj gnomi.

Nastavak na 3. str. →

Aforistički kutak

Dioničarstvo radničko promiče se hitno jer da produktivnost povećava bitno.

Interes dioničara jednak je posvuda – suradnja na radu zaslužuje truda.

Interesi klasni pred profitom blijede, a uvećane plaće redovito slijede.

Ideološki razlozi nestaju bez traga toliko je moćna u novcima snaga.

Al' socijalnom partnerstvu bez istinskog morala, vjerojatnost uspjeha doista je mala.

Kad kriza ne popušta, izbijaju svađe koje brzo zahvate i starije i mlađe.

U ovome broju čitajte:

*
7. izborna skupština
Podružnice SUH-a Kraš str. 3

*
Što mi se najviše usjeklo u
pamćenje str. 4

*
Izborne skupštine podružnica
SUH-a u gradu Zagrebu str. 11

*
Iz naših podružnica str. 12 i 13

*
Iz Tajništva SUH-a i
Ureda predsjednika SUH-a str. 15

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske
za izdavača:
v. d. predsjednice: Jasna A. Petrović
tajnica: Zlata Toplak
glavni urednik: Nikola Kustić
pomoć. glavnog urednika: Biserka Budigam
tehnički poslovi, distribucija: Ante Efendić
Adresa Uredništva: Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, tel. i faks: 01/46 55 146,
e-mail: suh@zg.t-com.hr
Priprema i tisak: Durieux d.o.o., Zagreb,
Sulekova 23, tel. 2300-337,
e-mail: graficka@durieux.hr
Temeljem mišljenja Ministarstva kulture
Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od
20. 2. 1996. SUH je, kao proizvod iz članka 18.
točka 13. Zakona o porezu na promet,
oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Predsjedništvo Glavnog odbora SUH-a svojim zaključkom od 13. siječnja 2005. utvrdilo je cijenu glasila SUH: za pojedini broj 5,00 kn i za godišnju pretplatu 40,00 kn.

Predsjedništvo Glavnog odbora Sindikata umirovljenika Hrvatske na sjednici 26. veljače 2009. imenovalo je Uredništvo glasila SUH u sastavu: Milica Čavkić, dr. Drago Droždjek, Vladimir Buršić, mr. Damir Jukica, Ivan Crnković, Mato Obradović, Ivan Sršen, Biserka Budigam i Nikola Kustić.

PIŠITE za SUH, za svoje glasilo! Svoje priloge pošaljite najkasnije do prvoga dana u mjesecu u kojem glasilo izlazi (u drugoj polovini mjeseca) na adresu: Sindikat umirovljenika Hrvatske, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, 10000 Zagreb ili e-mailom: suh@zg.t-com.hr. Priloge pišite kompjutorom ili pisaćim strojem i u proredu. Uz prilog navedite svoje ime i prezime, a ako ne želite da ga objavimo, uvažit ćemo vaš zahtjev. Anonimne priloge ne objavljujemo. Rukopise i fotografije (slike) ne vraćamo.

Piše: **Branka
Tomašević-Vilfan**

7. izborna skupština Podružnice SUH-a Kraš

U Zvonimirovom domu na zelenom proplanku Medvednice (Zagrebačka gora), na prijevoju Hunjka iznad Zagreba, održana je 18. lipnja 2012. godine 7. izborna Skupština Podružnice SUH-a Kraš.

Dva autobusa puna vedrih Kraševih umirovljenika uputilo se na Sljeme da izaberu novo Povjereništvo Podružnice SUH-a Kraš i daju svoje prijedloge za delegate za obilježavanje 20. obljetnice osnutka SUH-a i 12. redovne Skupštine SUH-a, koje će se održati 18. listopada ove godine.

Sunčani dan, uz ugodnu planinsku temperaturu odmah je pozitivno utjecao na raspoloženje nazočnih i svi su bili zadivljeni ljepotom okoliša i toplim dočekom osoblja i vlasnika doma.

Gospođa **Milica Čavkić**, predsjednica Podružnice SUH-a Kraš, otvorila je Skupštinu, pozdravila članove Podružnice i goste: g. **Matiju Voščuna**, povjerenika SUH-a za grad Zagreb, gđu **Biserku Budigam**, dipl.prof.psih., gđu **Katicu Ricijaš**, gđu **Nadu Jadi** i g. **Antu Efendića** (svi iz Središnjice SUH-a). Skupštini je trebao biti nazočan prvi i počasni predsjednik SUH-a g. Jurica Ivanković, koji je zahvalio na pozivu, ali iz osobnih razloga nije mogao doći. Nakon pozdrava, minutom šutnje odana je počast svim preminulim članovima i nedavno preminulom predsjedniku SUH-a gospodinu Stjepanu Krajačiću, koji je bio čest gost naše Podružnice.

Izabrano je Radno predsjedništvo, nakon čega se Skupština odvijala prema dnevnom redu.

Članovi Podružnice SUH-a Kraš istovremeno su i članovi Kluba umirovljenika Kraš u okviru prehrambene industrije Kraš d.d. Pred nekoliko mjeseci Klub je imao izbornu Skupštinu i predsjednica Kluba gospođa **Marija Jakić** podnijela je detaljan izvještaj o radu Kluba. Kako su aktivnosti objedinjene, smatralo se da na ovom mjestu nije potrebno ići u detalje.

Predsjednica Podružnice u obraćanju auditoriju iznijela je samo glavne aktivnosti, a naglasak je stavila na aktivnosti koje SUH provodi za dobrobit svih članova i humani pristup prema starijim i nemoćnim osobama. Istaknula je da je Kraševa podružnica jedna od aktivnijih u projektu »Volonterska skrb za starije osobe u lokalnim zajednicama«, koja se već nekoliko godina uspješno odvija u suradnji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i SUH-a. Iz financijskih sredstava Podružnice i novčane dotacije Kraša d.d. izdvajalo se: za ugošćenu kategoriju umirovljenika u vidu socijalne i humanitarne pomoći, za posjet bolesnima i nemoćnim osobama uz poklon kraševih proizvoda, za participaciju troškova boravka i liječenja u lječilištima prema medicinskoj dokumentaciji i za posljednji ispačaj umrlih. Organizirano je nekoliko zdravstvenih predavanja i zdravstvenih pregleda, jer smatramo da zdravlje u našim godinama treba posvetiti veliku pažnju. Pokazalo se da izleti i kulturno zabavne aktivnosti »pomlađuju« umirovljenike, jer druženje je jedan od načina da se lakše prebrode i neke bolesti, koje normalno idu u korak sa starijom dobi, a i lakše se podnosi

usamljenost, koja je jedan od većih problema starijih. Pravovremeno smo obavješteni o svim aktivnostima SUH-a vezanih za opće interese umirovljenika i njihova prava, o uvjetima za preživljavanje u ovo recesijsko vrijeme, o mirovinskoj reformi i parlamentarnim izborima. Pljeskom smo zahvalili predsjednici na njezinom sažetom izvješću.

O financijskom poslovanju Podružnice izvijestila je blagajnica gđa **Ina Brkić**, a predsjednica Nadzornog odbora gđa **Ruženka Gluhak** potvrdila je izvješće o stanju blagajne.

Nakon izvješća pristupilo se glasovanju. Izvješća su bila jednoglasno potvrđena.

Verifikacijska komisija potvrdila je da su prema broju nazočnih svi zaključili pravovaljani.

Nakon razrješnica dosadašnjoj predsjednici, dosadašnjem povjereništvu podružnice i Nadzornom odboru predloženi su novi kandidati. Izabrana je nova predsjednica Povjereništva Podružnice SUH-a Kraš gđa **Razija Jurinčić** koja se istakla i potvrdila svojim dugogodišnjim radom. Zaželjeli smo joj uspjeh u radu. Gđa Jurinčić uzbuđena i svjesna svoje odgovornosti zahvalila je na povjerenju i časti koja joj je dodijeljena, a mi smo se obvezali na punu suradnju kako bi Podružnica i dalje uspješno djelovala.

Kao nova-stara predsjednica potvrđena je gđa **Ruženka Gluhak**.

Dugogodišnjoj predsjednici gđi Milici Čavkić izražena je zahvalnost na dosadašnjem besprijekornom radu, neuništivoj volji i energiji da pomogne siromašnim, bespomoćnim, bolesnim i svima potrebitima.

Zbog svih tih vrlina Podružnica SUH-a Kraš predložila je gđu **Milicu Čavkić**, zamjenicu Predsjednika SUH-a, potpredsjednicu SUH-a, predsjednicu Odbora za socijalnu skrb i humanitarnu djelatnost, koordinatora radne grupe za obilježavanje 20 godina djelovanja SUH-a za otvorenu listu kandidata za Glavni odbor SUH-a. Mi »Kraševci« ponosni smo da je iz naših redova iznjedrena osoba s takvim kvalitetama.

Za delegata za Glavni odbor predložena je **Razija Jurinčić**, po funkciji. Popis prijedloga za ostale funkcije u Glavnom odboru bit će navedeni u zapisniku. Skupu su se obratili gosti i g. Matija Voščun, koji je pohvalio rad Podružnice. Još jednom je naglasio koji su sve aktualni problemi koji se nastoje riješiti na dobrobit umirovljenika. Svima je zaželio dobro zdravlje i ugodno druženje, gđa **Biserka Budigam** obratila se skupu svojim jakim i sugestivnim načinom, kao i uvijek sa željom da na razumljiv način pomogne i pravilno usmjeri starije osobe u njihovoj problematici i održavanju svoje aktivnosti i vitalnosti.

Na kraju je gđa Milica Čavkić zahvalila svima na sudjelovanju u radu Skupštine i pozvala nazočne na ručak i druženje. Nakon ručka završavao je sastav iz Stubice. Nije se dugo čekalo da se Kraševke prime mikrofona i zapjevaju. Zabavi, plesu i pjesmi nije bilo kraja. Ne smije se zaboraviti da su Kraševci svoj radni vijek proveli u slatkoj industriji i uvijek uz dobru pjesmu.

Štićenike Doma umirovljenika obdarili smo Kraševim proizvodima.

Ovu je Skupštinu i druženje organizirala dosadašnja predsjednica gđa Milica Čavkić sa svojim najužim suradnicima, kojoj još jednom zahvaljujemo.

Branka Tomašić Vilfan,
predsjednica Radnog predsjedništva

Nastavak s 2. str.

Međutim, da radničko dioničarstvo nije utopija, osim mnogih konkretnih i aktualnih — živućih primjera u zapadnoeuropskom socijalnom partnerstvu, uvjerava nas i blaženik papa Ivan Pavao II. u svojoj enciklici *Laborem exercens* (Radom do napretka) gdje je između ostalog istaknuo kako radničku borbu za rad treba shvatiti kao normalnu opću težnju za pravedno dobro, kako to nije borba protiv drugih koje treba ukloniti kao protivnike nego zahtjev za uspostavom društvene pravde jer rad u prvom redu ujedinjuje ljude kao društvena snaga koja gradi zajedništvo radnika i poslodavca, gdje su rad i kapital nužne sastavnice proizvodnje te konstruktivni čimbenik društvenog napretka i solidarnosti kojima se radnicima i poslodavcima osiguravaju pripadajuća prava stečena radom koji ima etičku vrijednost jer rad postoji radi čovjeka, a ne čovjek zbog rada.

Radničko dioničarstvo umirovljenicima znači jamstvo za povećanje broja zaposlenih i redovito uplaćivanje doprinosa za mirovinsko osiguranje u sustavu međugeneracijske solidarnosti, u čemu vide i svoj interes. Samo da se zajedništvo rada i kapitala ne poremeti zbog pojedinačnih egoizama!

Najavljeno uvođenje radničkog dioničarstva u Uljaniku, jednom od prosperitetnih naših brodogradilišta, mogao bi biti dobar primjer kako zajednički rad donosi i zajedničku dobit svima koji žive od tekućeg i prethodnog (minulog) rada.

Nikola Kustić

20 godina borbe

Juraj Ivanković: Kako sam postao osnivač Sindikata umirovljenika Hrvatske

Juraj Ivanković je krajem 1988. godine postao umirovljenik po sili zakona, sa 41 godinom neprekidnog radnog staža, ali samo 61 godinom života.

— Bio sam u najboljoj radnoj i psihičkoj snazi. Svoj radni vijek završio sam u zvanju diplomiranog pravnika, radeći kao prosvjetni inspektor za upravni nadzor u odgojno-obrazovnim ustanovama pri tadašnjem Republičkom sekretarijatu za prosvjetu, kulturu, fizičku i tehničku kulturu te kao savjetnika u Zavodu za prosvjetno-pedagošku službu. Nisam bio sretan što moram otići u mirovinu pogotovo pamtim tugu kad sam primio rješenje za mirovinu.

Vjerovao sam da će mi mirovina iznositi 85% plaće, a na rješenju je pisao iznos za pola manji, samo 45% od moje posljednje plaće. Završni šok je bio kod preuzimanja dokumenata u računovodstvu Zavoda kad me šefica računovodstva priupitala znam li što sam ja sada? Zbunjeno odgovorim kako sam sada umirovljenik. A ona mi odreže u šali kako sam sada — bivši čovjek. I zbog svega toga samumjesto depresije i letargije izabrao akciju.

Međutim, u to je vrijeme postojala samo jedna umirovljenička asocijacija — Savez udruženja umirovljenika Hrvatske, i tako je Ivanković otišao u Općinsko udruženje Novi Zagreb, gdje su ga srdačno primila, kako kaže, »dva starčića«. Odmah su zaključili da je perspektivan i mlad kadar i tu je započela njegova umirovljenička karijera.

— Ubrzo sam postao tajnik jedne podružnice, a zatim i predsjednik, pa član na različitim razinama udruženja. Što sam više odlazio na sastanke, to sam bivao razočaraniji, jer sam stekao dojam kako je to udruženje umirovljenika običan prirepak vlasti, kao brojne druge društveno-političke organizacije iz tog vremena. Došle su političke promjene i mnogi su se »penzići« potrudili dodvoriti novoj vlasti, a ne boriti se za poboljšanje materijalnog i socijalnog položaja umirovljenika. Tada se činilo da je najvažnije pričati o hrvatstvu, a ne o ljudima.

Rat je doveo u Zagreb brojne izbjeglice, među kojima je bilo i mnogo umirovljenika. U Savezu udruženja umirovljenika u Preradovićevoj ulici osnovan je Odbor za prava umirovljenika, čiji su članovi bili uglavnom pravници. Kako su u prvi plan stavljali čovjeka, započeli su i sukobi s nekima od »umirovljeničkih glavešina«. U tom je Odboru članica bila i tadašnja predsjednica podružnice udruženja za općinu Centar i tu — počinje osnivačka priča.

— Ana Janja Grubor omogućila je nesmetan i sve više samostalan rad na zaštiti prava hrvatskih umirovljenika, i oko nje se okupio krug osoba koje su sve više promicale jednu novu, demokratsku i borbenu priču. K tome, stjecajem okolnosti, u razgovorima s Danicom Lisičar koja je tada bila savjetnica u Konfederaciji nezavisnih sindikata Hrvatske, saznali smo kako u Italiji postoje sindikati umirovljenika, što je za nas bila potpuna novost, ali i izazov — koji smo prihvatili. U okviru tog Odbora smo zapravo započeli pripreme za osnivanje nove umirovljeničke udruge, tj. Sindikata umirovljenika. Prvo je imenovan inicijativni odbor u sastavu: Đuro Dukić, Ana-Janja Grubor, Alija Hamzić, Juraj Ivanković, Dušan Marković i Ivan Nahtigal. Nakon dvije službene radne sjednice Inicijativnog odbora, već 18. kolovoza 1992. godine održana je osnivačka skupština na kojoj je jednoglasno usvojena odluka o osnivanju Sindikata umirovljenika Hrvatske. Na Statutu sam radio zajedno s Ivan Nahtigalom, sljedećim predsjednikom našeg Sindikata, tada je bio autor programa. Svi su dali svoj doprinos, no mene su izabrali za prvog.

Prošlo je 20 godina od osnutka. Juraj i ekipa su radili na stvaranju prvog sindikata umirovljenika u Hrvatskoj, u vrijeme kad se

Hrvatska tek stvarala, u uvjetima obrambenog rata, izbjeglištva, pridruživši se prvih mjeseci u članstvo Konfederacije nezavisnih sindikata Hrvatske, bez prostorija, bez materijalnih uvjeta za rad.

— Nije nas obeshrabrilo to što nismo imali ni najosnovnije materijalne i prostorne uvjete za normalan rad. Veselilo nas je i hrabrilo veliko raspoloženje i neizmjerena podrška velikog broja hrvatskih umirovljenika. Istina, u Savezu udruženja umirovljenika dočekali su nas na nož, pozivali na ribanja, uvjeravanja. No, mi smo odmah na osnivačkoj skupštini jasno rekli da je SUH neovisan prema državnim organima, političkim strankama, vjerskim, etničkim i drugim zajednicama, da se temelji na načelima demokracije i pluralizma, neovisnosti i autonomnosti, slobode i dobrovoljnosti učlanjivanja, za jednaka prava i dostojanstvo svih članova. Te 1992. godine osnivanje jedne nove radikalnije i borbenije umirovljeničke udruge bilo je nepoželjno. Ignorirali su nas mediji, jedva smo se probijali da bismo došli do javnosti.

Neki su nas optuživali da smo jugofili, jer da takve organizacije ne pripadaju hrvatskoj priči. Nismo se dali zaustaviti. I moja obitelj je primala packe, ali se i angažirala u počecima djelovanja SUH-a. Moja pokojna supruga Zora je često znala reći kako je ona moja osobna tajnica, ali i tajnica SUH-a, jer sam u početku uglavnom radio od kuće. No, i ona i sin Dubravko te unučad Sandro i Melita, te snaha Ksenija znali su da sam hiperaktivac i nemirni duh, te su me podržavali. I danas kao doživotni predsjednik SUH-a ne mi-

rujem. Nedavno sam završio informatički tečaj i na ova pitanja za naše Glasilo SUH-a odgovaram e-mailom!

Svakako je povijesni čin bilo pozvati umirovljenike na organiziranje u sindikat, te na zajedničko djelovanje sa sindikatima aktivnih radnika. Ubrzo je SUH, niti nakon nepune godine dana, otišao na razgovor u Savez samostalnih sindikata Hrvatske kod tadašnjeg predsjednika Dragutina Lesara i dogovorio transfer.

— Osim samog čina osnutka Sindikata umirovljenika, među tri najvažnija događaja stavljam primanje u punopravno članstvo SSSH-a u srpnju 1993. godine. Na sjednici Vijeća pozdravljeni smo pljeskom, iako je bilo i onih koji nisu shvaćali da smo svi mi radnici, nezaposleni, aktivni, umirovljeni, te da dijelimo iste interese.

Drugi događaj koji mi je ostao urezan u sjećanje je kad smo posredstvom Međunarodnog odjela SSSH-a iste godine Janja Grubor i ja otišli na sindikalni skup u Bolonju, te sudjelovali i na javnom prosvjedu, kojom prigodom smo najavljeni kao gosti iz ratnog područja te podržani i kao radnici, umirovljenici, građani. Kolegica Janja je pozdravila skup na talijanskom i time smo otvorili širom vrata suradnje sa SPI-CGIL, talijanskim sindikatom umirovljenika. Uskoro smo, odmah po njezinu osnutku, započeli i suradnju s FERPA/Europskom federacijom umirovljenika i starijih osoba te dobili i promatrački, a kasnije i punopravni članski status. Velike su to bile pobjede i to vrijeme.

Na poslijetku, treći događaj koji nikad neće biti izbrisan iz nove hrvatske povijesti je veliki sindikalni skup u studenome 1996. godine na Trgu sportova u Zagrebu. Tada je 15.000 umirovljenika pristiglo iz svih dijelova Hrvatske i usvojena je Zahtjevnica hrvatskih umirovljenika koja je upućena vlastima. Pamtim ogroman ponos za SUH, kad su brojni autobusi počeli stizati i puniti taj zabačeni trg; pamtim brojne političare koji su se pridružili; medije koji su masovno izvještavali; pamtim tu divnu energiju, borbenost, odlučnost. Govorio sam i osjećao tremu pred očekivanjima tolikih ljudi. Vjerujem da je SUH rezultatima svoje borbe kroz 20 godina velikim dijelom opravdao takva očekivanja. I zato — borba se nastavlja!

Juraj Ivanković

hzo HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE - SUH

Zagreb, srpanj 2012., godina V., br. 7

POZIV ZA PRETHODNO UTVRĐIVANJE STAŽA

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje poziva osobe koje su radile u inozemstvu, a u sljedećih pet godina ispunjavaju uvjete za ostvarivanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja, da u područnim službama Zavoda, prema mjestu prebivališta, podnesu zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu kako bi se omogućilo što brže ostvarivanje prava na hrvatsku mirovinu. Staž koji potvrdi inozemni nositelj u državama s kojima je sklopljen ugovor o socijalnom osiguranju Zavod pribraja stažu ostvarenom u Hrvatskoj da bi se zadovoljio uvjet staža potreban za stjecanje prava na mirovinu iz hrvatskog osiguranja.

Također se pozivaju budući umirovljenici da šest mjeseci prije podnošenja zahtjeva za mirovinu (koji se može podnijeti najranije dva mjeseca prije prestanka osiguranja) obavijeste Zavod o namjeri odlaska u starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu te pokretanjem postupka tzv. pretkompletiranja podataka brže ostvare svoje pravo kada podnesu zahtjev za mirovinu. Obavijest se dostavlja nadležnoj područnoj službi HZMO-a.

Preko Korisničkih stranica na internetskoj stranici Zavoda www.mirovinako.hr (nakon pribavljanja odgovarajućega korisničkog imena i lozinke) također se, uz uvid u osobne podatke, može poslati i zahtjev za informativni izračun mirovine te popuniti i poslati Obavijest za pretkompletiranje podataka.

Uz popunjenu Obavijest potrebno je priložiti radnu knjižicu ili ovjerenu presliku radne knjižice, izjavu, odnosno dokaze o stažu osiguranja ostvarenom u inozemstvu, ako je osiguranik radio u inozemstvu, te druge dokaze o stažu koji nije u potpunosti utvrđen ili upisan u radnu knjižicu.

Tiskalice Zahtjev za utvrđivanje razdoblja osiguranja navršenih u inozemstvu i Obavijest o namjeni podnošenja zahtjeva za priznanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, kao i uvjeti za mirovinu i telefoni za kontakt dostupni su na internetskoj stranici ili u područnim službama i ispostavama Zavoda, a dodatne informacije mogu se dobiti i na INFO telefonima – 01/48 91 666 i 0800 63 63 63 (besplatni broj za pozive iz Hrvatske) radnim danom od 8 do 16 sati.

ODRŽANO MEĐUNARODNO SAVJETOVANJE S FRANCUSKIM NOSITELJEM MIROVINSKOG OSIGURANJA

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i nositelj mirovinskog i invalidskog osiguranja u Francuskoj (Caisse d'Assurance Retraite Française de la région Centre) organizirali su dvodnevno mirovinsko savjetovanje za osiguranike koji su bili zaposleni i osigurani u Francuskoj. Savjetovanje je održano 12. i 13. lipnja 2012. u Središnjoj službi HZMO-a u Zagrebu, A. Mihanovića 3.

Tijekom razgovora primljeno je 18 stranaka i obrađeno 95 spisa u kojima se rješavalo o pravu na

mirovinu primjenom Opće konvencije o socijalnom osiguranju s Republikom Francuskom.

U četvrtak, 14. lipnja 2012., održan je radni sastanak kojem su nazočili v.d. ravnatelja Zavoda Srećko Vuković sa suradnicima i Emile Pascal, direktor francuskog nositelja mirovinskog osiguranja i njegovi suradnici.

Nadležni nositelj mirovinskog osiguranja u Francuskoj:

Carsat Centre

30, BOULEVARD JEAN-JAURÈS

45033 ORLÈANS

CEDEX 1

FRANCE

www.carsat-centre.fr

POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA PRIMJENOM MEĐUNARODNIH UGOVORA

Postupak se pokreće podnošenjem zahtjeva nadležnoj službi Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje.

Ako je ugovorom o socijalnom osiguranju predviđeno da zahtjev podnesen za ostvarivanje prava iz mirovinskog osiguranja prema pravnim propisima jedne države ugovornice vrijedi kao zahtjev za mirovinu prema pravnim propisima druge države ugovornice, Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak i proslijediti obradu zahtjeva i inozemnom nositelju mirovinskog osiguranja.

Pritom će uzeti u obzir i propise inozemnog nositelja te obavijestiti osiguranika o proslijeđivanju zahtjeva inozemnom nositelju mirovinskog osiguranja ili o nesvrhsishodnosti pokretanja postupka – primjene radi neispunjavanja uvjeta prema propisima inozemnog nositelja.

Na isti način inozemni će nositelj osiguranja, ako se zahtjev podnosi u inozemstvu, pokrenuti postupak i prema hrvatskom nositelju osiguranja.

INFO TELEFONI (radnim danima od 8 do 16 sati): **0800 63 63 63** (besplatni broj) | **01/48 91 666**

PREGLED BROJA KORISNIKA I PROSJEČNIH SVOTA MIROVINA U LIPNJU 2012.

VRSTE MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA U KINAMA UMANJENA ZA POREZ I PRILEZ	BROJ KORISNIKA (bez međunarodnih ugovora)	PROSJEČNA MIROVINA U KINAMA UMANJENA ZA POREZ I PRILEZ (bez međunarodnih ugovora)
I. KORISNICI MIROVINA PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU*				
starosna	634274	2.371,42	632514	2.669,36
invalidska	232045	1.929,89	229995	2.073,19
obiteljska	238574	1.852,40	218334	1.984,32
UKUPNO	1125293	2.182,30	879443	2.377,64
II. HRVATSKA VOJSKA, prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i uvjerenih službenih osoba (DVO, PS i OSO)				
starosna	2389	4.571,24	2366	4.390,43
invalidska	8778	3.117,88	8767	3.120,50
obiteljska	603	3.538,89	600	3.542,57
UKUPNO	11850	3.434,42	11733	3.439,83
III. KORISNICI MIROVINA KOJIMA JE MIROVINA ODREĐENA PREMA ZAKONU O PRAVIMA HRVATSKIH BRANITELJA I ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI				
Najniža mirovina (St. 11. st. 3. ZOPHIDP)**	585	2.352,18	586	2.352,18
invalidska	55322	4.956,10	55268	4.956,24
obiteljska	11868	7.032,72	11907	7.033,68
UKUPNO	76677	5.281,09	76521	5.293,12
IV. KORISNICI MIROVINA OSTVARENIH PREMA UGOVORU IZMEĐU REPUBLIKE HRVATSKE I BOSNE I HERCEGOVINE O SURADNJI NA PODRUČJU PRAVA STRADALNIKA RATA U BOSNI I HERCEGOVINI KOJI SU BILI PRIPADNICI HRVATSKOG VUJECA OBRANE (ČLANOVA NJIHOVIH OBITELJI - HVO (NN, broj 208))				
invalidska	6353	2.719,99	6353	2.719,99
obiteljska	436	3.421,16	438	3.421,16
UKUPNO	6791	2.795,22	6791	2.795,22
SVEUKUPNO (I.+II.+III.+IV.)	1214491	2.388,88	1088548	2.584,23

NAPOMENA: * Prosječne mirovine (I.-IV.) umanjene su za porez i prilez prema Zakonu o porezu na dohodak (NN, br. 177/04), ujem obiteljskih mirovina prema članku 9. stavku 1. točki 7. i članku 53. stavku 2. navedenog Zakona.

Od obrađene mirovina za lipanj 2010. (ispisane u srpnju) primijenjen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN, br. 80/10), a od obrađene mirovina za veljaču 2012. (ispisane u ožujku) Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o porezu na dohodak (NN, br. 22/12).

** Najniža mirovina priznata prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji (NN, br. 174/04), koji je stupio na snagu 1. siječnja 2005.

KORISNICI MIROVINA I VISINE MIROVINA, PREMA VRSTAMA MIROVINA U LIPNJU 2012.

SKUPINE SVOTA MIROVINA	M I R O V I N A							
	UKUPNO		STAROSNA		INVALIDSKA		OBITELJSKA	
	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA	BROJ KORISNIKA	PROSJEČNA MIROVINA
0.	1	2	3	4	5	6	7	8
do - 500,00	87341	239,92	52788	232,09	15281	258,94	15272	245,48
500,01 - 1.000,00	101290	761,96	52493	750,95	19371	746,27	29386	791,96
1.000,01 - 1.500,00	136149	1.270,28	59978	1.372,21	37731	1.362,74	30440	1.254,06
1.500,01 - 2.000,00	251570	1.780,83	106590	1.795,80	79053	1.782,35	56827	1.702,82
2.000,01 - 3.000,00	399778	2.450,44	179456	2.484,77	68890	2.415,00	63730	2.390,78
3.000,01 - 4.000,00	155192	3.431,55	114989	3.442,22	21869	3.390,74	15334	3.414,13
4.000,01 - 5.000,00	63058	4.408,39	41674	4.411,99	8176	4.390,52	5186	4.410,94
5.000,01 - 6.000,00	18786	5.429,77	15525	5.441,01	1964	5.411,35	1301	5.323,38
6.000,01 - 7.000,00	8309	6.429,79	7301	6.433,45	731	6.412,88	277	6.378,30
7.000,01 - 8.000,00	2578	7.389,68	2261	7.407,75	299	7.220,01	89	7.437,19
veće od - 8.000,00	1301	8.983,64	1229	8.978,15	30	9.248,50	42	8.956,54
UKUPNO	1125293	2.182,30	634274	2.371,42	252045	1.929,89	238974	1.852,40

NAPOMENA: Od mirovina za siječanj 2012. (ispisane u veljači) primijenjeni su zakoni: Zakon o dopuni Zakona o dodatku na mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11), Zakon o dopuni Zakona o mirovinskom osiguranju (NN, br. 114/11) i Zakon o dopuni Zakona o mirovinama ispravljajućim činidbama i isplati mirovina na temelju individualne kapitalizirane štednje (NN, br. 114/11).

NAKLADNIK Hrvatski savez za mirovinsko osiguranje - Središnja služba A. Mihanovića 3, 10 000 ZAGREB www.mirovinsko.hr	Za sastavljanje: Brojko Vidović Uredništvo: Ivana Zrinski	Izdaje: Ogibi za odnose s javnošću NN, 01/1995-334 Tel: 01/4956-188
---	--	--

INFO TELEFONI (radnim danom od 8 do 16 sati):

0800 63 63 63 (besplatan broj)

01/48 91 666

VODIČ OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA
HRVATSKE U SRPNJU 2012.

OSTVARIVANJE PRAVA NA DENTALNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

Uvodni dio

U broju za lipanj 2012. godine obrađena je tema u vezi s ostvarivanjem prava na dentalnu zdravstvenu zaštitu gdje su navedena prava na dentalna pomagala u skladu s novim Pravilnikom o ortopedskim i drugim pomagalima („Narodne novine“ broj 7/2012., 14/2012., 23/2012., 25/2012. i 45/2012.), koji je u primjeni od 1. ožujka 2012. godine.

U ovom prilogu za srpanj 2012. godine obrađuju se standardna prava u dentalnoj medicini u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, odnosno vrstu postupaka iskazanu po dobnim skupinama osiguranih osoba HZZO-a (košarica dentalnih usluga HZZO-a).

Pravilnikom o standardima i normativima prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja („Narodne novine“ broj 43/10., 71/10., 78/10., 88/10., 1/11., 6/11., 48/11., 50/11., 61/11., 126/11., 153/11. i 38/11.) utvrđen je standard prava na dentalnu zdravstvenu zaštitu koji osigurane osobe HZZO-a mogu ostvariti u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

1. Primarna razina

Dentalna zdravstvena zaštita ostvaruje se na razini primarne zdravstvene zaštite kod **izabranog doktora dentalne medicine** koji provodi polivalentnu dentalnu zdravstvenu zaštitu koja uključuje preventivu, liječenje (konzervativu) i izradu dentalno protetskih radova.

Standardni broj osiguranih osoba HZZO-a po pojedinom timu dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne) iznosi 2.200 osiguranih osoba.

Tim dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne) - (doktor dentalne medicine i medicinska sestra – SSS/stomatološki asistent) provodi dentalnu zdravstvenu zaštitu uključujući i dentalno-protetske postupke i dentalna pomagala, te je obavezan iskazati najmanje 20% bodova za izrađena dentalno-protetska pomagala mjesečno, što znači da se od ukupnog

mjesečnog broja bodova za tim sa standardnim brojem osiguranih osoba, a koji iznosi 2592 boda, najmanje 518 bodova mora odnositi na dentalno-protetske postupke, a 518 bodova na obvezne preventivne postupke.

Navedeno izvršenje iskazuje se razmjerno broju i dobnj strukturi ugovorenih osiguranih osoba HZZO-a po pojedinom timu.

Košarica dentalnih usluga HZZO-a

Standard postupaka i usluga u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite (polivalentne) utvrđen je po dobnim skupinama osiguranih osoba HZZO-a do 18. godine, iznad 18. godine do 65. godine i iznad 65. godine kako slijedi:

1. Osnovna dentalna zaštita djece do 18. godine

a - palijativna dentalna zaštita djece do 18. godine

<u>ŠIFRA</u>	<u>PALIJATIVNA DENTALNA ZAŠTITA</u>
<u>11031</u>	<u>Prvi dentalni pregled</u>
<u>11032</u>	<u>Kontrolni dentalni pregled</u>
<u>11601</u>	<u>Konzultacija doktora dentalne medicine</u>
<u>45394</u>	<u>Impregnacija ili zaštita zuba</u>
<u>52304</u>	<u>Liječenje rane (alveolitis- kompl. post ex)</u>
<u>52360</u>	<u>Neizravno ili izravno prekrivanje pulpe</u>
<u>52361</u>	<u>Vitalna amputacija</u>
<u>52371</u>	<u>Mortalna amputacija mliječnog zuba</u>
<u>52379</u>	<u>Trajno cementiranje ili skidanje krunice</u>
<u>52401</u>	<u>Incizija parodontalnog apscesa</u>
<u>52402</u>	<u>Trepanacija pulpnog kanala</u>
<u>52421</u>	<u>Konzervativno liječenje teškog nicanja umnjaka</u>
<u>88910</u>	<u>Površinska anestezija</u>
<u>88911</u>	<u>Lokalna infiltracijska anestezija odnosno provodna anestezija</u>
<u>88941</u>	<u>Zaustavljanje krvarenja nakon ekstrakcije zuba</u>
<u>91101</u>	<u>Propisivanje lijekova na recept ili izdavanje uputnica</u>
<u>93001</u>	<u>Provizorni ispun iz cementa</u>
<u>93002</u>	<u>Prva pomoć (provizorij+lijelek)</u>

b - preventivna dentalna zaštita djece do 18. godine

<u>ŠIFRA</u>	<u>POSTUPAK</u>	<u>OPIS POSTUPKA</u>	<u>Ukupno bodovi (bodovi prema cijeni DTP-a)</u>
<u>PZZ70</u>	<u>Preventivni dentalno-medicinski pregled (prvi pregled) djece do 3 godine</u>	<u>-Dentalno-medicinska anamneza</u> <u>-Pregled usne šupljine</u> <u>-Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva, obojenje</u> <u>-Registracija ustanovljenog(zubni</u>	<u>16,32</u>

		<u>status)</u> <u>-Savjetovanje roditelja s obzirom na važnost prehrane i oralne higijene, loše navike</u> <u>-Topikalna floridacija gelom i tekućinom</u>	
<u>PZZ71</u>	<u>Preventivni dentalno-medicinski pregled (prvi pregled) djece od 3 do 6 godina</u>	<u>-Dentalno-medicinska anamneza</u> <u>- Pregled usne šupljine</u> <u>-Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva, obojenje</u> <u>-Registracija ustanovljenog (zubni status)</u> <u>-Savjetovanje roditelja s obzirom na važnost prehrane i oralne higijene, loše navike</u> <u>-Provjera higijene usta, motivacija i instrukcija za održavanje oralne higijene</u> <u>-Topikalna floridacija gelom i tekućinom</u>	<u>16,32</u>
<u>PZZ72</u>	<u>Preventivni dentalno-medicinski pregled (prvi pregled) školske djece do 18 godina</u>	<u>-Dentalno-medicinska anamneza</u> <u>- Pregled usne šupljine</u> <u>-Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva,</u> <u>-Registracija ustanovljenog (zubni status)</u> <u>-Kontrola higijene usne šupljine</u> <u>-Kontrola plaka bojanjem i određivanje plak indeksa sa zapisom</u> <u>-Uklanjanje zubnih naslaga strojno ili ručno (obje čeljusti)</u> <u>-Čišćenje i četkanje zubnih lukova</u> <u>-Topikalna floridacija gelom i tekućinom</u> <u>-Upućivanje ortodontu po potrebi</u>	<u>28,50</u>
<u>PZZ73</u>	<u>Preventivni ponovni dentalno-medicinski pregled (recall) unutar 12 mjeseci za djecu do 18 godina</u>	<u>-Dentalno-medicinska anamneza</u> <u>- Pregled usne šupljine</u> <u>-Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva, obojenje</u> <u>-Registracija ustanovljenog (zubni status)</u> <u>-Uklanjanje zubnih naslaga strojno ili ručno (obje čeljusti)</u> <u>-Čišćenje i četkanje zubnih lukova</u> <u>-Topikalna floridacija gelom i tekućinom</u>	<u>17,65</u>

<u>PZZ74</u>	<u>Pečatni ispun (po zubu)</u>	<u>-Preventivni ispun po zubu (uključuje kompozitni ispun na jednoj plohi trajnih molara i mliječnih zuba, jetkanje i pečaćenje fisura)</u>	<u>13,04</u>
--------------	--------------------------------	---	--------------

c - kurativna dentalna zaštita djece do 18. godine

<u>ŠIFRA</u>	<u>KURATIVNA DENTALNA ZAŠTITA</u>
<u>31006</u>	<u>Očitavanje obične intraoralne snimke zuba</u>
<u>31013</u>	<u>Očitavanje ortopantomografske snimke zuba</u>
<u>52301</u>	<u>Ekstrakcija jednokorijenskog zuba</u>
<u>52302</u>	<u>Ekstrakcija višekorijenskog zuba</u>
<u>52323</u>	<u>Ispun jednoplošni kod školske djece</u>
<u>52324</u>	<u>Ispun dvoplošni kod školske djece</u>
<u>52325</u>	<u>Ispun troplošni kod školske djece do 18 god.(ili dograđivanje krune s obručem ili s dentinskim vijkom)</u>
<u>52326</u>	<u>Ispun jednoplošni kod predškolske djece</u>
<u>52327</u>	<u>Ispun dvoplošni kod predškolske djece</u>
<u>52328</u>	<u>Ispun troplošni kod predškolske djece (ili dogradnja traumatizirane krune zuba)</u>
<u>52329</u>	<u>Poliranje ispuna</u>
<u>52356</u>	<u>Jetkanje cakline</u>
<u>52361</u>	<u>Vitalna amputacija pulpe</u>
<u>52370</u>	<u>Vitalna ekstirpacija pulpe i punjenje korijenskog kanala po kanalu kod predškolskog djeteta</u>
<u>52371</u>	<u>Mortalna amputacija mliječnog zuba</u>
<u>52372</u>	<u>Vitalna ekstirpacija pulpe i punjenje korj. kanala po kanalu kod školske djece do 18 god.</u>
<u>52373</u>	<u>Liječenje gangrene i punjenje korj. kanala po kanalu kod predšk. djece</u>
<u>52374</u>	<u>Liječenje gangr. i punjenje korj. kanala po kanalu kod šk. djece do 18 g.</u>
<u>52375</u>	<u>Odstranjivanje starog neodgovar. punjenja i ponovno punjenje po kanalu</u>
<u>91401</u>	<u>Izdavanje liječničke potvrde</u>
<u>91402</u>	<u>Izdavanje liječničke ispričnice</u>

Standardni materijal: - amalgamski ispun u području premolara i molara

- kompozitni ispuni u interkaninom sektoru 3-3
- fosfatno-cementni ili staklenojonomerni-cementni ispuni djeci do 18 godina

d - dentalno-protetska zaštita djece do 18. godine

<u>ŠIFRA</u>	<u>NAZIV POMAGALA*</u>	<u>KOLIČINA (po čeljusti)</u>
<u>52332</u>	<u>Lijevana nadogradnja</u>	<u>2</u>
<u>52344</u>	<u>Krunica metalna jednodjelna lijevana</u>	<u>2</u>
<u>52342</u>	<u>Fasetirana krunica</u>	<u>2</u>
<u>93004</u>	<u>Djelomična zubna proteza s bazom do 10 elem. akrilatna</u>	<u>1</u>

93005	Djelomična zubna proteza s bazom preko 10 elem. akrilatna	1
93080	Reparatura proteze (prijelom i jedan elem.)	1
93081	Reparatura proteze s dva ili više elem.	1

* navedena dentalno-protetska pomagala utvrđena su brojem i rokom uporabe prema Pravilniku o ortopedskim i drugim pomagalima

2. Osnovna dentalna zaštita osiguranih osoba iznad 18. godine

a - palijativna dentalna zaštita iznad 18. godine

ŠIFRA	PALIJATIVNA DENTALNA ZAŠTITA
11031	Prvi dentalni pregled
11032	Kontrolni dentalni pregled
11601	Konzultacija doktora dentalne medicine
45394	Impregnacija ili zaštita zuba
52304	Liječenje rane (alveolitis-komplikacije post ex)
52360	Neizravno ili izravno prekrivanje pulpe
52379	Trajno cementiranje ili skidanje stare krunice
52401	Incizija parodontalnog apscesa
52402	Trepanacija pulpnog kanala
52421	Konzervativno liječenje teškog nicanja umnjaka
52484	Mjerenje stupnja klimavosti zuba po luku
88941	Zaustavljanje krvarenja nakon ekstrakcije zuba
91101	Propisivanje lijekova na recept ili izdavanje uputnice
93002	Prva pomoć (provizorij+lijek)

b - preventivna dentalna zaštita osiguranih osoba iznad 18. godine

ŠIFRA	POSTUPAK	OPIS POSTUPKA	Ukupno bodovi (bodovi prema cijeni DTP-a)
ZZ75	Preventivni dentalno - medicinski pregled (prvi pregled) osiguranih osoba starijih od 18 godina života	-Pregled usne šupljine jednom godišnje -Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva, bilježenje bezubosti -Registracija ustanovljenog (zubni status) -Kontrola higijene usne šupljine -Uklanjanje zubnih	16,04

		naslaga strojno ili ručno (obje čeljusti) -Čišćenje i četkanje zubnih lukova -Odstranjivanje odstojećih ispuna	
ZZ76	Preventivni ponovni dentalno-medicinski pregled (recall) unutar 12 mjeseci za osigurane osobe starije od 18 godina	-Dentalno-medicinska anamneza - Pregled usne šupljine -Uklanjanje zubnih naslaga strojno ili ručno (obje čeljusti) -Čišćenje i četkanje zubnih lukova -Dentalno-medicinski pregled zuba s obzirom na karijes, nedostatke zubnog tkiva, obojenje -Registracija ustanovljenog (zubni status)	10,15

c - kurativna dentalna zaštita osiguranih osoba iznad 18. godine

ŠIFRA	KURATIVNA DENTALNA ZAŠTITA
11031	Prvi dentalni pregled
11032	Kontrolni dentalni pregled
31006	Očitavanje obične intraoralne snimke zuba
31013	Očitavanje ortopantomografske snimke zuba
52301	Ekstrakcija jednokorijenskog zuba
52302	Ekstrakcija višekorijenskog zuba
52374	Liječenje gangrene i punjenje kanala po kanalu
52375	Odstranjivanje starog neodgovarajućeg punjenja i ponovno punjenje
52388	Mortalna ekstirpacija i punjenje kanala po kanalu
52372	Vitalna ekstirpacija i punjenje kanala po kanalu
88910	Površinsku anesteziju
88911	Lokalna infiltracijska anestezija odnosno provodna anestezija
52320	Ispun jednoplošni
52321	Ispun dvoplošni
52322	Ispun troplošni
52329	Poliranje ispuna
52356	Jetkanje cakline

Napomena: Standardni materijal za ispune:
 - amalgamski ispuni u području premolara i molara
 - kompozitni ispuni u interkaninomu sektoru 3-3
 - staklenoionomerni-cementi u interkaninomu sektoru

d - dentalno-protetska zaštita osiguranih osoba iznad 18. godine (pomagalo participira osigurana osoba u skladu sa Zakonom i ostalim općim aktima HZZO-a)

<u>ŠIFRA</u>	<u>NAZIV POMAGALA*</u>	<u>KOLIČINA (po čeljusti) 18 – 65 god.</u>	<u>KOLIČINA (po čeljusti) iznad 65 god.</u>
<u>52332</u>	<u>Lijevana nadogradnja</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>52344</u>	<u>Krunica metalna jednodijelna lijevana</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>52342</u>	<u>Fasetirana krunica</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>52359**</u>	<u>Modificirana fasetirana krunica</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>52369**</u>	<u>Modificirana krunica jednodijelna lijevana</u>	<u>2</u>	<u>2</u>
<u>93004</u>	<u>Djelomična zubna proteza s bazom do 10 elem. akrilatna</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93005</u>	<u>Djelomična zubna proteza s bazom preko 10 elem. akrilatna</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93006</u>	<u>Metalna lijevana proteza djelomična</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93008</u>	<u>Totalna zubna proteza –akrilatna</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93007**</u>	<u>Totalna zubna proteza s metalnom bazom</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93014</u>	<u>Podlaganje proteze</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93080</u>	<u>Reparatura proteze (prijelom i jedan elem.)</u>	<u>1</u>	<u>1</u>
<u>93081</u>	<u>Reparatura proteze s dva ili više elem.</u>	<u>1</u>	<u>1</u>

* navedena dentalno-protetska pomagala utvrđena su brojem i rokom uporabe prema Pravilniku o ortopedskim i drugim pomagalima

** pravo na izradu navedenih dentalno-protetskih pomagala u primarnoj (polivalentnoj) zdravstvenoj zaštiti ima samo specijalist dentalne protetike, prema medicinskim indikacijama/uvjetima za ostvarivanje prava na pomagalo iz Popisa dentalnih pomagala koji je sastavni dio Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima.

II. SEKUNDARNA I TERCIJARNA RAZINA

Dentalna zdravstvena zaštita ostvaruje se i na sekundarnoj i tercijarnoj razini

Dentalnu zdravstvenu zaštitu u djelatnostima na sekundarnoj i tercijarnoj razini provode klinički bolnički centri, kliničke bolnice, klinike, i poliklinike, ugovorni privatni zdravstveni radnici specijalisti u mreži i iznimno domovi zdravlja, u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Dentalna zdravstvena zaštita na sekundarnoj i tercijarnoj razini osigurane osobe HZZO-a ostvaruju na osnovi uputnice za specijalističko konzilijarnu zdravstvenu zaštitu koju im izdaje izabrani doktor primarne zdravstvene zaštite dentalne medicine.

Standard za specijalističko-konzilijarnu dentalnu zdravstvenu zaštitu po specijalističkom timu utvrđuje se prema:

- popisu djelatnosti specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i specijalističke dijagnostike i standardnom broju osiguranih osoba po timu

- kadrovskim i vremenskim normativima iz Popisa postupaka

- općim aktima HZZO-a

- popisu ortodontskih anomalija, postupaka i naprava u djelatnosti ortodoncije.

Standard se utvrđuje po pojedinim specijalističkim djelatnostima dentalne medicine kako slijedi:

<u>Red. Broj</u>	<u>Naziv djelatnosti</u>	<u>Standardni broj osiguranih osoba/spec. tim</u>
<u>27.</u>	<u>Dentalna protetika</u>	<u>150.000</u>
<u>28.</u>	<u>Ortodoncija</u>	<u>8.000¹</u>
<u>29.</u>	<u>Dentalna patologija i endodoncija***</u>	<u>450.000</u>
<u>30.</u>	<u>Oralna patologija***</u>	<u>450.000</u>
<u>31.</u>	<u>Parodontologija***</u>	<u>450.000</u>
<u>32.</u>	<u>Oralna kirurgija</u>	<u>200.000</u>

*** ugovara se na regionalnoj razini kao i u ustanovama koje su do sada ugovarale te djelatnosti

¹ odnosi se na osigurane osobe Zavoda do 18 godina starosti

Hrvatski zavod za
zdravstveno osiguranje – Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo-net.hr

Za nakladnika: ravnatelj prim. Siniša Varga, dr.med.dent.
Urednice priloga: Jasenka Pap, dipl.iur.

Veronika Laušin, dr.med.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI
za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja
0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja
0800 7989

Piše: **Biserka Budigam, prof.**

Izborne skupštine podružnica SUH-a u gradu Zagrebu

U gradu Zagrebu djeluju 23 podružnice Sindikata umirovljenika Hrvatske. Od toga 8 velikih podružnica djeluju kao udruge umirovljenika vezana uz raniju radnu organizaciju. Prednost je to možda bila nekada, ali danas nakon privatizacije velikih industrijskih kolektiva sve je više problema upravo oko osiguravanja prostora za rad podružnice unutar ranije radne organizacije. Prednost je to što su se zaposlenici odmah nakon odlaska u mirovinu aktivno uključivali u rad SUH-a, naime na neki su način i dalje održavali vezu s ranijim kolektivom i možda za njih nije bio tako bolan odlazak. S druge strane i dalje su djelomično sudjelovali u značajnim događanjima svoje radne organizacije (proslave praznika, godišnjica), a isto je tako i radna organizacija svake godine razveselila svoje »penzičice« poklonom ili novčanom pomoći. Isto tako radne su organizacije djelomično materijalno (donacijama) pomagale podružnice SUH-a. Sadržaj rada, osim odmora i rekreacije, pomoći (od materijalne do pomoći i brizi za nemoćne i bolesne) bila je i još uvijek je borba za zaštitu osvarenih umirovljeničkih prava koja su za neke kategorije bila ugrožena (vojni umirovljenici NOB-a), podjela dionica u velikim industrijskim sustavima (INA, Kraš, Pliva i dr.) koji su promijenili vlasnika, ostvarivanje prava umirovljenika s područja drugih republika bivše SFR Jugoslavije. Iako se SUH u cjelini bavi problemom zaštite svih ostvarenih prava svih umirovljenika koja im pripadaju iz rada, ipak su se naročito angažirale upravo ove podružnice i njihovi stručnjaci koji su poznavali bit problema i koji su često predlagali vrlo dobra i konstruktivna rješenja iako su često u prvi plan dolazila nova ideološka gledanja na neke od nastalih problema.

S druge strane, podružnice koje djeluju u lokalnoj zajednici nastajale su kao udruge koje su okupljale umirovljenike unutar većih ili manjih kvartova ili naselja. I danas postoje, da tako kažem, dvije vrste podružnica u lokalnoj zajednici s obzirom na veličinu, ali i na način stanovanja, pa tako i na način života. Tako su npr. podružnice Centar i Novi Zagreb koje su velike podružnice, obuhvaćaju velik broj umirovljenika, pa je i različit sadržaj njihova rada u odnosu na manje podružnice, kao što su npr. Oporovec, Miroševac, Susedgrad, Grenešinski Novaki. Isto tako i struktura umirovljenika je drugačija, jer je u malim lokalnim podružnicama upravo u podnožju Medvednice ostalo uglavnom domicilno stanovništvo koje je jako vezano uz tradiciju svojega kraja. Njima često u sadržaju rada dominira održavanje tradicije u radionicama, pjesme i plesovi svog kraja. Imaju osigurane dobre prostore dostatne za svoje aktivnosti.

Ovaj je uvod bio možda malo i duži, ali željela sam naglasiti različitost oblika i sadržaja, kao i veličine naših podružnica koje su prilagođene prije svega čovjeku, i umirovljeniku i ne predstavljaju neku krutu formu koja bi gušila različitosti, već naprotiv poboljšavala našu kreativnost i zadovoljenje dijela naših potreba. Kako su različite podružnice, tako su bile i različite izborne skupštine koje se organiziraju redovno prema Statutu SUH-a svake četvrte godine, odnosno ranijesvake dvije godine. Prema Statutu također je definiran red koji se na svim Skupštinama strogo poštovao kako bi zaključci bili pravovaljani. Bila sam kao gost na više od pola skupština i upravo sam bila zadivljena organizacijom koja je graničila gotovo do birokratskog savršenstva. Skupštine su podružnice organizirale kako bi vodstvo podružnice položilo

račune prije svega svome članstvu, a zatim i svoj rad prezentirale Povjereništvu za grad Zagreb, a potom i središnjim tijelima SUH-a. Isto tako bila je to prilika da se izaberu nova rukovodstva u podružnicama, ali i da se predlože kandidati za obnašanje dužnosti u Povjereništvu za grad Zagreb, te u Predsjedništvu, Glavnom odboru i drugim stručnim odborima SUH-a. Dakle uglavnom su izabrani u većini podružnica novi predsjednici i dio vodstva podružnice, a zbog kontinuiteta u radu zadržano je oko pola »starih« članova svih odbora unutar podružnica.

Izveštaji podružnica o provedenim programima u protekle 4 godine pokazali su da se radilo vrlo dobro. Rezultati su bili dobri, a možda su ponekad mogli biti i bolji. U nekim je podružnicama opao broj članova, pa je to jedan od najvažnijih zadataka za nova vodstva. Isto tako treba nastaviti na realizaciji dosadašnjih programa u pružanju psihosocijalne pomoći, ali i njege i pomoći teško bolesnim članovima, treba organizirati stjecanje novih znanja putem tečaja i radionica, te održati zabavne i rekreacijske programe u cilju održavanja tjelesne, ali i psihičke stabilnosti u ova nestabilna i recesijska vremena. Zadržati vedrinu i radost življenja.

Većina podružnica svoje je skupštine organizirala u svojim prostorijama koje redovno koristi za svoja okupljanja, ali na kraju je uvijek završilo sjajnim domjenkom i druženjem do kasnih popodnevni sati. Opet se pokazala i potreba za neformalnim druženjima i okupljanjima, koja je u šest podružnica završila i plesom uz glazbu pravih »nuzikaša«. Sjajno je bilo susresti ljude koji se međusobno drže i zabavljaju godinama, ali koji si još uvijek imaju tako mnogo toga reći i koji još uvijek imaju tako mnogo životnih planova. Oduševljavaju me i plesači koji još uvijek pokušavaju izvoditi neke rok-pokrete (moram naglasiti da su plesačice u većini), ali i oni koji se pomalo romantično, na trenutak pomislim i zaljubljeno privijaju jedno uz drugo. I ne čudite se! Jedan me je gospodin pitao mora li platiti članarinu i u ovoj podružnici, jer inače je redovni član podružnice koja je udaljena oko 30–ak kilometara od ove u kojoj je bio na skupštini. Pitala sam kako to zar nije imao skupštinu u svojoj podružnici, a on mi je vrlo ozbiljno odgovorio da je ovdje jer mu je »cura« članica ove podružnice. Odgovorila sam mu ozbiljno, kao što je zahtijevala ova ozbiljno delikatna situacija da ne mora. Sjajno, bez obzira na godine i eto na ne tako male udaljenosti, ljubav nas još uvijek može pokrenuti i dati nam nove izazove.

Neke su podružnice organizirale skupštine kao jednodnevne izlete na seoski turizam uz glazbu, naravno (Novi Zagreb tradicionalno u Međimurje) druge u planinarski dom (Kraš i Pliva), neki u restoran na nogometnom stadionu (Centar), restoran u sklopu bivše radne organizacije (Zet) ostali su bili uglavnom »doma« u dobro poznatim nam prostorijama, uz vrlo bogate, ali i skromnije domjenke. Neki su kupili gotova jela, a neki su samo kuhali prave, znalački pripremlje lovačke gulaše (od dijela lovine koju su sami čekali po nekoliko dana da je uhvae), a ženski dio pokazao je svoje umijeće pripremanja sjajnih kolača i raznih slastica. Ipak što je najbolje od svega bila je veličina dobrote i zanos svih naših umirovljenika. Sjetili su se oni s tugom i onih kojih više nema a koji su do jučer s njima dijelili skupa dobro i loše, ali ostaje im ipak lijepo sjećanje i neizmjerena vjera u bolje sutra.

Susrest ćemo se još jednom, stari i novi predsjednici podružnica prije odlaska na godišnje odmore 11. srpnja u restauraciji u Maksimiru na Izornoj skupštini Povjereništva SUH-a za grad Zagreb.

Promidžba SUH-a u Bjelovaru

Živopisnoj proslavi Međunarodnog praznika rada, 1. svibnja 2012. godine Sindikat umirovljenika Hrvatske (SUH) — Podružnica Bjelovar, dala je svoj doprinos.

Na svečano ukrašenom štandu u bjelovarskom gradskom parku, osim različitih delacija dobivenih od donatora, članice SUH-a, davale su i pismene Pozive i informacije, kako budućim umirovljenicima, tako i sadašnjim, o djelovanju i aktivnostima SUH-a, isto tako i PRISTUPNICE u članstvo, Podružnicu Bjelovar.

Bilo je očito da udruga SUH-a i Program SUH-a najbolje nastavljaju tradiciju sindikalnog okupljanja radnika.

Velik dio zainteresiranih predbilježio se za u članjenje.

Promidžbe Programa SUH-a i Podružnice Bjelovar u potpunosti je uspjela.

Predsjednica Ana Široki

Kako i zašto smo osnovali Podružnicu Sindikata umirovljenika u Puli 10. studenog 1993. godine

U gradu Puli umirovljenici su bili dobro organizirani već samdesetih godina, bilo je preko 20 klubova po radnim organizacijama i ustanovama s više od 5000 članova.

Predsjednici Klubova, većinom sindikalisti, brzo su i lako shvatili potrebu novog načina borbe protiv narušenih prava radnika i umirovljenika, a to je bilo moguće jedino u sindikatu.

Mi smo u Puli imali predsjednika SSSH za Istru gospodina **Bruna Bulića** koji je shvatio potrebu i važnost sindikalnog organiziranja umirovljenika pa je samoinicijativno pozvao nekoliko klubova s većim brojem članova, kao što je »Uljanik« s 1500 članova, Tvornica trikotaže s 350 članova, »Istra–Veletrgovačko«, »Puljanka«, Bolnica, Cementara, Gradska uprava, Mjesni odbor Šijana i druge, te je obrazložio situaciju o zamrzavanju plaća i mirovina uz tadašnju inflaciju od 30% mjesečno i potrebu da se radnici i umirovljenici zajedno odupru i pobune protiv takvih odluka.

Svi prisutni su prihvatili prijedlog i odlučili da se do ljeta 1993. godine ispune pristupnice i sazove osnivačka skupština Podružnice. Rezultat je bio iznad očekivanja: oko 80% članova udruženja umirovljenika ispunilo je pristupnicu i prešlo u Sindikat umirovljenika–Podružnica Pula, koja je na početku imala više od 3000 članova.

Na izornoj skupštini SUH–a Pula gospodin **Ljubomir Šergo** je izabran za predsjednika, **Milan Mustač** za tajnika i **Neta Žiković** za blagajnicu te još 8 članova u Predsjedništvu koji su aktivno radili volonterski više od desetak godina, a neki još i danas rade.

Sindikalna podružnica umirovljenika Pula je odmah preuzela važne obaveze i služila se programom Glavnog odbora SUH–a Zagreb koji je osnovan 1992. Tada je bilo važno znati kako umirovljenici žive smanjenom mirovinom, a neki i bez mirovine, kao što su bili vojni umirovljenici.

Prva veća akcija bila je pomoći gladnima pa smo zajedno s Crvenim križem Pule iz donacija podijelili više od 700 paketa hrane, odjeće i obuće, i financijski pomagali koliko je bilo moguće i tako svake godine do završetka rata 1995. godine.

Drugi važan zadatak koji je preuzeo SUH Podružnica Pula nakon smanjenja mirovine i obustave usklađivanja, bilo je zahtijevati od HZMO–a obračun i odštetu za umirovljenike. Takvih zahtjeva bilo je više od 12000, a kako nitko nije odgovarao, pisale su se požurnice i žalbe, i najzad više od 3000 tužbi, te se konačno donekle ipak uspjelo. Bilo je potrebno organizirati javne prosvjede jer stanje je bilo sve gore, mirovine su bile sve manje i stigle su na 40% u odnosu na plaće, a masovno umirovljenje i kupovine radnog staža sve su više opterećivale mirovinski fond.

Umirovljenici su se odazivali na svaki prosvjedni skup sindikata, a posebno su važna dva skupa koje je organizirao SUH. Mi umirovljenici Pule i Istre organizirali smo mirni skup u Puli 5. rujna 1998. godine na koje se sakupilo više od 7000 članova SUH–a i drugih sindikata. Taj je skup pozitivno odjeknuo u Istri, u cijeloj Hrvatskoj i šire.

Na skupu SUH–a, središnjice u Zagrebu, bilo je više od 15000 umirovljenika, iz naše Podružnice bilo je oko 100 članova odnosno dva autobusa.

Podružnica SUH–a Pula i danas prati stanje u zemlji i nije problem prikupiti se svakoj akciji ako je u pitanju borba za poboljšanje života umirovljenika i starijih osoba. Imamo vrlo aktivnu volontersku skrb za starije i nemoćne osobe. Za ovu aktivnost puno nam pomaže Grad Pula i Istarska županija. Imamo razumijevanje te smo uspjeli osigurati gradsku vožnju autobusom za najsiromašnije umirovljenike i znatno niže cijene za sve starije osobe našeg grada. Redovno se održavaju predavanja za umirovljenike i starije osobe na teme iz zdravstva, prevencije i liječenja najčešćih bolesti, zdrave prehrane islično. Organiziramo druženja za određene prigode, za Dan žena 8. ožujka, za Dan starijih osoba i Novu godinu, gdje prisustvuje oko 300 osoba, a za Novu godinu i do 600 naših umirovljenika. Također organiziramo poludnevne, jednodnevne i višednevne izlete za umirovljenike i to lokalno po Istri, Primorju i cijeloj Hrvatskoj, dva do tri puta godišnje organiziramo izlete u inozemstvo, npr. u Italiju, Austriju, Sloveniju, Češku, Slovačku, Poljsku, Crnu Goru i BiH s oko pedesetak umirovljenika. Tu se stječe veliko prijateljstvo među članovima.

Redovno pružamo pomoć pri ostvarivanju socijalnih prava za korisnike talijanskih mirovina u suradnji s Patronatom INCA, za oko 1200 osoba u Istri odnosno za oko 600 osoba pri našoj Podružnici.

Održavamo dugogodišnje prijateljstvo s talijanskim Sindikatom umirovljenika SPI–CGIL. Naša Podružnica je 2003. godine pobratimljena s Legom SPI–CGIL Trst–Centar s kojom održavamo druženje barem jednom godišnje, a susreti u Trstu i s ostalim podružnicama Istre su stalni.

Naša Podružnica i njezino čelništvo priznato je i cijenjeno u gradu, te imamo moralnu i materijalnu pomoć Gradske uprave kao i Istarske županije. Prihvaćaju se naši programi i stalne aktivnosti.

Neta Žiković, predsjednica

Održana godišnja Izborna skupština Podružnice SUH–a Novi Zagreb

Nakon intenzivnih priprema, u utorak 5. lipnja 2012. godine, Podružnica SUH–a Novi Zagreb održala je izbornu skupštinu.

Izbor mjesta za održavanje ovog značajnog godišnjeg događaja je oduvijek od velikog značaja te su u tom smislu članovi Izvršnog odbora, zaduženi za organizaciju, pomno proučili prikupljene ponude imajući u vidu smještajne potrebe te financijske uvjete za održavanje događaja. Izbor je, kao u nekoliko dosadašnjih navrata, pao na ugostiteljski objekt »Kod Jelene« u Gornjoj Dubravi, slikovitom mjestu u srcu Međimurja.

U duhu tradicije Podružnica SUH–a Novi Zagreb godišnja okupljanja povezuje s izletom i zabavom; u više nego skromnim uvjetima u kojima volonteri rade kroz godinu, ovakvo događanje predstavlja oblik nagrade i zahvalnosti članovima. U tom je smislu protekao i ovaj susret koji je okupio stotinjak članova i gostiju.

Druženje je počelo službenim otvaranjem Skupštine koja je, nakon izbora Radnog predsjedništva i prihvaćenog dnevnog reda, krenula uobičajenim tijekom; nakon što su skup pozdravili gosti i predstavnici institucija s kojima Podružnica surađuje (**Branko Jalšovec**, predsjednik Nadzornog odbora SUH–a Hrvatske, **Drago Lacković**, predsjednik HSU–a Novi Zagreb Istok, **Nasta Lacković** u ime MU–a Novi Zagreb te **Anica Mažar** u ime MU–a Utrina), delegate Skupštine je o radu u izvještajnom razdoblju obavijestila predsjednica Podružnice, **Zdenka Cimerman**. Iz sadržajnog ali konciznog izlaganja, skupštinari su mogli zaključiti da je i ovo izvještajno razdoblje prošlo u znaku uspješnog ostvarenja programa djelovanja. Utjecaj i nadalje prisutnih problema (od smještaja na 2. katu prostora utrinske tržnice do potpune financijske oskudice), aktivisti Podružnice su ublažavali svojim entuzijazmom i požrtvovnošću, posebno u socijalnom djelovanju na terenu, okupljanju članova prigodom stručnih predavanja, savjetodavnih susreta sa stručnjacima iz sustava socijalizacije u 3. dobi, sudjelovanja u kulturološkim zbivanjima u gradu, organizacijom korisnih izleta i sl.

Nakon što je predsjednica Nadzornog odbora **Ana Dusper** svojim izvješćem ustvrdila da se djelovanje Podružnice odvijalo u zakonodavnom okviru, otvorena je rasprava tijekom koje je desetak diskutanata prokomentiralo izvještaj; pored većine koja se o radu izjašnjavala pohvalno, nisu izostali ni kritički tonovi koji su se, međutim, odnosili na neispunjena obećanja institucija iz okruženja (radni prostor u prizemlju, smanjeni prihodi od članarine u raspodjeli sa središnjicom i sl.). Posebno je naglašen problem slabe uključenosti u djelovanje na višim razinama SUH–a.

Nakon što su delegati prihvatili izvješća i dali razrješnicu predsjednici i izvršnim tijelima, obavljen je izbor novog rukovodstva te predstavnika i kandidata za skupštinu SUH–a koja će se održati u listopadu ove godine.

Jednoglasno su izabrani članovi Izvršnog i Nadzornog odbora: za predsjednicu Podružnice imenovana je **Darinka Štulić Grčić** dok će novim Nadzornim odborom opet predsjedati **Ana Dusper**. Za delegata na predstojećoj skupštini SUH–a je izabran **Milan Kapac** dok je kao kandidat za člana Glavnog odbora SUH–a predložen **Hrvoje Dusper**.

Ozračju, koje je bilo u znaku zadovoljstva zbog dobro obavljenog zadatka, pridonijela je prigodna zabava uz glazbu i ples te sretan povratak u Zagreb.

Hrvoje Dusper

Dubrovački umirovljenici posjetili Široki Brijeg i Mostar

Dubrovačka Podružnica Sindikata umirovljenika Hrvatske organizirala je u svibnju za svoje članove izlet i to na Široki Brijeg — županijsko središte Zapadno-hercegovačke županije i u Mostar — županijsko središte Hercegovačko-neretvanske županije, a s obje ove županije graniči naša Dubrovačko-neretvanska županija.

Sudionici izleta na polasku su opskrbljeni (sadržajno i likovno) kvalitetnim prospektima Širokog Brijega i Zapadno-hercegovačke županije, a usputno su ukratko informirani o prolazećim mjestima i zanimljivostima. pa tako i o povijesnom slijedu i načinu nastanka činjenice razdvojenosti teritorija RH i Dubrovačko-neretvanske županije teritorijem susjedne države BiH na području Neuma, o raritetu Neretvanske doline — »otimanju« zemljišta od poplavljanja jendečenjem i vodenim međama između susjednih zemljišta, o putu austrougarskog prijestolonasljednika Ferdinanda u Sarajevo 1914. godine preko Metkovića, o Troji u današnjoj Gabeli. o stećcima, o vodopadu Kravice na trojonoj rijeci Trebižat, o najsunčanijem Ljubuškom, njegovom starom gradu — tvrđavi utemeljitelja Hercegovine hercega Stjepana Kosača iz prve polovine XV. stoljeća, o etno-selu Herceg i Međugorju, te o Brotnju (središte je Čitluk) i tamošnjem selu Čerin u kojem (od 1995. godine) djeluje glazbena škola, pa su izletnici nakratko svratili u ovo selo (oko 1,5 km od glavne ceste za Široki Brijeg) i posjetili tu školu. Na kraju su slijedile sažete informacije o Širokom brijegu — glavnom odredištu i sadržaju ovog izleta: o naseljenosti još od ilirskog i potom rimskog vremena, o prihvaćanju kršćanstva već u IV. i V. stoljeću (krstionica iz IV. stoljeća u Gorici kod Gruda i bazilika od V. st. u selu Mokro ispod Širokog Brijega, o progonima franjevac (koji su u ove krajeve došli već potkraj XIII. st.) za vrijeme turske vladavine (1463. g. do polovine XIX. st.), o razvoju širokobriješkog kraja nakon ponovnog dolaska franjevac 1846. godine i gradnje samostana, kada franjevci (u XIX. i XX. st.) osnivaju i vode: pučku školu, ljekarnu, vodenicu, đački dom, stolarsku radionicu, čuvenu klasičnu gimnaziju, muzej, puhački i tamburaški orkestar, samostalne biblioteke, osnivaju prvu banku, pokreću tečajeve opismenjivanja i edukacije o povrtlarstvu i voćarstvu, grade kameni most na Ugrovači pritoci rijeke Lišnice, gimnazijsku zgradu i kamenu romaničku crkvu s dva zvonika (1905.–1911.), a državne vlasti potiču na osnivanje pošte, gradnju kanala za natapanje i osnivanje stanice za otkup duhana. Daljnji duhovni, kulturni, gospodarski i svekoliki civilizacijski napredak Širokog Brijega i šire okolice brutalno je prekinut 1945. godine, nakon zauzimanja, odnosno »oslobođenja« Širokog Brijega (7. II.) kada je uništeno gotovo sve do tada stvoreno (muzej, riznica, umjetničke slike, bogata knjižnica, školski kabineti i učionice, glazbeni instrumenti, samostan i crkva devastirani i znatno oštećeni), a franjevci (i veći dio školskog osoblja) pobijeni, a dvije godine kasnije (1947.) spaljene su sve matične knjige koje su vođene još od 1753. godine i franjevci koji su u međuvremenu bili poslani iz drugih župa u opustošeni samostan protjerani su, a 1952. (28. IV.) godine Široki Brijeg je preimenovan i do 1990. godine nazivao se Lištica.

Na Širokom Brijegu izletnici su (nakon kraćeg nazočenja sv. misi koja je počela u podne za molitvenu skupinu i hodočasnika iz Istre) uz stručno vođenje kustosa fra **Vendelina Karačića**, koji je prethodno informirao o povijesti franjevac i crkve na Širokom Brijegu, prvo razgledali malobrojne neuništene povijesne fragmente prikazane u riječi i slici u hodniku ispred župnog ureda, zatim obnovljenu riznicu, potom franjevačku galeriju i na kraju (nedovršeno) sklonište koje je bilo stratište dijela ubijenih franjevac. Nakon ovog duhovnog, kulturnoga i povijesnoga sadržaja slijedio je objed u restoranu »Borak«, a potom razgledavanje nedalekog izvorišta rijeke Lišnice i zatim povratak preko 20 km udaljenog Mostara.

U Mostaru su izletnici razgledali stari most i stari dio grada, te posjetili franjevački samostan.

Na povratku je slijedila pauza u Neumu i sretan povratak u Grad.

Svi sudionici izleta (51) bili su zadovoljni ovim izletom, što potvrđuje opravdanost njegovog organiziranja i eventualnog ponavljanja jer je zainteresiranih bilo više od kapaciteta autobusa.

Kruno Koroman

Obilježavanje SUH—ova jubileja u Podružnici Split

Podružnica Split osnovana je 8. prosinca 1993. g. Osnivači i inicijatori SUH—a Podružnice Split bili su: **Danica Tomić, Zdenko Antonini, p. Zdenko Rudolphi** i **p. Josip Vidović**. Osnovana je u vrijeme ratnih zbivanja te treba napomenuti da je Podružnica Split sudjelovala u humanitarnim akcijama. Pomagala našim članovima u hrani, piću i odjevnim predmetima.

Pomoć je stizala od naših prijatelja iz Italije SU SPI CGIL iz Ancone. Podružnica je svih ovih godina nastavljala sa svojim radom i pomagala osobama treće životne dobi da bi se izbjegla monotoniya življenja i depresija kojoj su sklone starije osobe.

U Podružnici Split 30. travnja 2012. g. došlo je do promjena. Održana je Osnivačka skupština. Osnivači su **Danica Tomić, Zdenko Antonini** i **Asja Tomin**. Podružnica je 21. srpnja 2010. od službe za opću upravu ureda Državne uprave u Splitsko-dalmatinskoj županiji stekla pravnu osobnost.

Danas udruga pruža sljedeće usluge i servise:

Volonterski rad (pomoć pri obavljanju svakodnevnih aktivnosti, pri nabavci i dostavi svakodnevnih potreba, pomoć pri obilasku liječnika)

— Informiranje o užem i širem okruženju (razmjena informacija, znanja i iskustva te zajedničko čitanje dnevnog tiska i drugih sadržaja)

— Organizacija i provedba slobodnog vremena — zajedničke šetnje, razgovori i druženje te ostale zajedničke aktivnosti (posjet kinu, kazalištu).

Preventivna zdravstvena zaštita (mjerjenje šećera, masnoće te mjerjenje tlaka, banjska klimatska liječenja te savjetovališta i predavanja kako preventivom do zdravlja te edukacija volontera).

Pravni savjeti (pružanje besplatnih pravnih savjeta).

Kulturna i informatička djelatnost — posjet kazalištima i drugim kulturnim ustanovama, besplatni tečajevi kompjutera, besplatni tečajevi stranih jezika, družene — ples te radionice šivanja, vezenja i društvenih igara (školska djeca — volonteri podružnice).

Izdavačka djelatnost (distribucija programa udruge i glasila SUH).

Rekreacija (korektivna gimanstika za osobe starije životne dobi).

Putovanja (jednodnevni i višednevni izleti u tuzemstvu i inozemstvu).

Muzičko-scenska djelatnost (osnovan je mješoviti pjevački Zbor SUH—podružnice Split »Amfora«).

Podružnica Split radi i dalje će raditi na ostvarivanju suradnje između civilnog društva svih razina vlasti i privatnog sektora, a u cilju osiguranja socijalno-zdravstvene zaštite osoba uključujući preventivnu i rehabilitacijsku zdravstvenu njegu. To najbolje pokazuje naš projekt po kotarevima »Moj dom — najbolji dom«. Realizacijom ovog projekta očekujemo poboljšanje života umirovljenika i osoba starije životne dobi. Pružajući adekvatnu pomoć i njegu u kući, sigurni smo da će se time poboljšati kvaliteta života te će starije osobe imati mogućnost duljeg boravka u vlastitom domu.

Asja Tomin

Tajnica: Zlata Toplak

Sjednica Predsjedništva Glavnog odbora SUH-a, 36. po redu, održana 28. lipnja 2012.

Gost je na sjednici bio g. **Silvano Hrelja**, predsjednik Odbora za rad i socijalno partnerstvo Hrvatskoga sabora, a promatrač na sjednici je bio **Savo Eškićević**, predsjednik udruge umirovljenika unutarnjih poslova u Gradu Zagrebu.

Istaknuvši kako je ranije bio redoviti član Sindikata umirovljenika, a sada je njegov počasni član, **Silvano Hrelja** je naglasio da se vrlo rado odazvao pozivu na sjednicu Predsjedništva G. O. SUH-a na kojoj je govorio o aktualnom trenutku u društveno-političkom životu u našoj državi, posebno o stanju i perspektivama mirovinskog sustava. Izvijestio je kako nema saznanja o novim radikalnijim mirovinskim reformama, a postojeće izmjene mirovinskog zakona su minorne i ne zahtijevaju u umirovljenička prava. Također, predstojeće usklađivanje u rujnu o.g. će se obaviti prema »švicarskoj formuli«, a započele su i rasprave o izmjeni modela usklađivanja za sljedeću godinu, koji bi bio samo na osnovi troškova života. Procijenio je da će ubrzo biti usuglašen tekst Sporazuma o Nacionalnom vijeću za umirovljenike i starije osobe, u čijem radu će sudjelovati i predstavnici Hrvatskog sabora. Podržao je i borbu sindikata za očuvanje sustava kolektivnog pregovaranja. Hrelja je odgovorio na desetak pitanja, među njima o predstojećem oporezivanju nekretnosti, što SUH drži osobito značajnim zbog činjenice da su većina vlasnika starije dobi. SUH je izrazio i zabrinutost zbog najave ministra financija kako će se ukinuti socijalna pomoć za umirovljenike koji stanuju u velikim stanovima, iako takva mogućnost ne postoji za umirovljenike s vrijednom imovinom niti sada.

O položaju umirovljenika i stanju u mirovinskom sustavu podneseni su Predsjedništvu kratki izvještaji, između ostalog: o djelovanju Koordinacije umirovljeničkih udruga te o novijoj varijanti Sporazuma o osnivanju Nacionalnog vijeća koje nije bilo prihvatljivo za SUH jer je tim Sporazumom do sada bilo predviđeno da SUH ima samo jednog člana, a što nije u skladu s prijedlogom usvojenim na prethodnoj sjednici Predsjedništva da SUH u Nacionalnom vijeću ima dvoje članova (J. Petrović i M. Tomić) te dvoje zamjenika (M. Čavkić i D. Jukica); o mogućnostima proširenja suradnje s Maticom umirovljenika i o sjednici Direkcije FERPA-e koja je vrlo mlako i zakašnjelo reagirala na Bijelu knjigu o mirovinama.

O održavanju izbornih skupština u podružnicama izvijestio je **Milan Tomić**, predsjednik Statutarne komisije i koordinatorske radne grupe za pripremu dokumenata 12. izborne skupštine SUH-a. Obavijestio je Predsjedništvo o održavanju izbornih skup-

ština u podružnicama. Temeljem Upute za provedbu izbora u SUH-u u 2012. godini i prema evidenciji koja se vodi u tajništvu SUH-a do sada su izborne skupštine održane u većini podružnica tako da se očekuje kako će sve podružnice kao i Županijska povjereništva izborni postupak dovršiti u utvrđenom roku, tj. do 15. srpnja 2012. godine. Do sada nije bilo većih poteškoća, a moguće održavanje izbornih skupština izvan utvrđenih termina očekuje se u podružnicama Sv. Ivan Zelina, Bjelovar i Sisak.

Milan Tomić je obrazložio i izmjene i dopune Statuta SUH-a koje je predložila Statutarna komisija. Prijedlog je u pisanom obliku podijeljen članovima Predsjedništva. Na sjednici Predsjedništva Glavnog odbora SUH-a održanoj dana 31. 5. 2012. godine razmatran je prijedlog Izmjena i dopuna Statuta SUH-a kojega je podnijela Statutarna komisija SUH-a. Prema zaključku Predsjedništva taj je prijedlog dostavljen županijskim povjereništva na ocjenu, te stavljanje primjedaba i prijedloga. Prispjele primjedbe u predviđenom zakonskom roku dostavljene su Statutarnoj komisiji na razmatranje i utvrđivanje prijedloga koji je podnesen Predsjedništvu.

Prijedlog izmjena i dopuna Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju SUH-a izložila je **Ružica Lacko**, a prijedlog je pripremila radna grupa u sastavu: **V. Buršić, R. Lacko, B. Jalšovec i K. Ricijaš**. U obrazloženju nacrt napomenuto je da se radi o izmjeni i dopuni članaka koji se odnose na vođenje dvojnog knjigovodstva ustrojstvenih oblika SUH-a i članaka koji se odnose na članarinu veću od utvrđene Odlukom Glavnog odbora SUH-a. Ovim izmjenama i dopunama ustrojstvenim oblicima ukida se obveza vođenja dvojnog knjigovodstva jer iz izvještaja tijekom protekle godine vidljivo je da to većina ustrojstvenih oblika nije u mogućnosti samostalno obavljati.

Prijedlog Upute za dodjelu priznanja u povodu 20. obljetnice SUH-a obrazložio je Milan Tomić, a tekst je uručen članovima Predsjedništva. Uputa, temeljem Statuta SUH-a i Pravilnika o priznanjima pobliže obrađuje vrste i nazive priznanja, postupak kandidiranja te uručenje priznanja u povodu 20. obljetnice SUH-a, uz napomenu da je riječ isključivo o pisanim priznanjima.

Jasna Petrović, v. d. Predsjednice SUH-a predložila je Predsjedništvu izradbu vizualne obljetnice u četiri varijante. Odabran je vizual koji sadrži znak SUH-a, brojku 20. obljetnice, naziv Sindikat umirovljenika Hrvatske i riječi: ZA dostojanstvo, sigurnost, poštovanje, blagostanje. Izveden je u kombinaciji crvene, bijele i plave boje. Odabrani prijedlog je sastavni dio zapisnika u arhivi tajništva. Temeljem tog vizuala za sjednicu PGO u rujnu razradit će se aplikacije na majicama, kapi/šeširu, bedžu, panou svečane sjednice te za inu upotrebu u povodu 20. obljetnice.

O S V R T

SUH prednjači u zalaganju za efikasnu i socijalnu državu

Piše: mr. sc. **Damir Jukica**, predsjednik SUH-ova Odbora za gospodarstvo

ali i, ujedno dosljedni zagovaratelj Republike Hrvatske kako efikasne, pravedne i socijalne države. Za razliku od većine ostalih sindikata u našoj zemlji koji svojom iritantno sebičnom borbom isključivo za prava i, gdje ih još ima, za povlastice svojih članova izazivaju antipatiju, a sve više i osudu najvećeg dijela hrvatske javnosti,

SUH-ov ugled iz godine u godinu konstantno raste — kako u očima svojih članica i članova i drugih umirovljenika i starijih osoba, tako i u očima stručne i ostale javnosti — jednostavno zato jer su i programski ciljevi SUH-a i stručni i moralni integritet svih njegovih dosadašnjih čelnika i drugih službenih predstavnika bili i ostali — besprijekorni. Svi su se naime, članovi SUH-ovih vodstava i brojni SUH-ovi povjerenici na terenu za prava i interese svojih članova, a time i ostalih hrvatskih umirovljenika i starijih osoba, borili tijekom proteklih 20 godina neumorno, nepokolebljivo, požrtvovno, ali i s osjećajem za pravdu i brigu za opće dobro, a ne nekritički, neobjektivno i jednostrano. Zato se i sva službena SUH-ova upozorenja upućena državnim vlastima i javnosti, bez iznimke

prihvataju, citiraju i komentiraju s najvećim mogućim poštovanjem. Opće je poznato, naime, da iza njih uvijek obvezatno stoje relevantni službeni podatci, stručne ekspertize i prosudbe brojnih SUH-ovih stručnjaka, specijalista za mirovinska, zdravstvena i ostala, za većinu hrvatskih umirovljenika životno bitna, pitanja. Gdje god službeno predstavljaju SUH — i u savjetodavnim tijelima predsjednika Republike i Vlade Republike Hrvatske i u sindikalnim koordinacijama i kao suradnici čelnika tijela lokalne i regionalne samouprave, kao i svugdje drugdje — SUH-ovi predstavnici prednjače kompetentnošću i iskustvom, pa u svim tim tijelima najčešće vode i glavnu riječ.

Nastavak na 16. str. →

Hitne aktivnosti Sindikata umirovljenika Hrvatske na pripremama za održavanje 12. skupštine SUH-a i obilježavanje 20. obljetnice osnutka i djelovanja SUH-a

— *Svima predsjednicama i predsjednicima podružnica te predsjednicama i predsjednicima županijskih povjereništava SUH-a odnosno Povjereništva SUH-a za Grad Zagreb*

»Poslovi na organiziranju dogovorenih aktivnosti u vezi priprema za održavanje 12. Skupštine i obilježavanja 20. godišnjice SUH-a odvijaju se većim dijelom prema planu, o čemu više možete saznati u priloženom zapisniku s 36. sjednice Predsjedništva Glavnog odbora, održane 28. lipnja o.g. U Prilogu vam **dostavljamo informacije, podsjetnik te važne dokumente** po kojima treba postupati.

1. PRIJEM KOD PREDSEDNIKA REPUBLIKE: Uz pismenu potvrdu Predsjednika Republike **Ive Josipovića** o prihvaćanju pokroviteljstva nad 20. obljetnicom SUH-a, dobili smo i pismenu potvrdu o terminu prijema izaslanstva SUH-a kod Predsjednika Republike za 7. rujna 2012. (sastav izaslanstva: **Juraj Ivanković, Ivan Nahtigal, Milica Čavkić, Vladimir Buršić, Zlata Toplak i Jasna Petrović**).

2. NACIONALNO VIJEĆE: U tijeku je završavanje pregovora o konačnom tekstu Sporazuma o osnivanju Nacionalnog vijeća umirovljenika i starijih osoba i Poslovnika o radu istoga. S umirovljeničke strane je predviđeno da SUH i Matica imaju po dva predstavnika, a Koordinacija umirovljeničkih udruga jednoga, dok bi Vlada imala tri predstavnika, Hrvatski sabor također tri, te po jednoga hrvatski zavodi za mirovinsko osiguranje i zdravstvo. Nadamo se da ćemo uspjeti utjecati na bolji standard i prava umirovljenika kroz to Vijeće.

3. STATUT: U prilogu dostavljamo Nacrt prijedloga izmjena i dopuna Statuta SUH-a s obrazloženjem kako je utvrđen na 36. sjednici Predsjedništva. **Pozivamo vas da raspravite o predloženim izmjenama i dopunama, te eventualne prijedloge dostavite u Tajništvo najkasnije do 1. rujna o.g., do kada traje javna rasprava.** Nakon provedene rasprave, Statutarna komisija na čelu s **Milanom Tomićem** će pripremiti konačni Prijedlog izmjena i dopuna Statuta za usvajanje.

4. PRAVILNIK O MATERIJALNO-FINANCIJSKOM POSLOVANJU: U prilogu dostavljamo i Nacrt prijedloga izmjena Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju SUH-a koje Predsjedništvo GO upućuje na javnu raspravu koja traje do 1. rujna 2012. godine. **Izmjenama se nastoji olakšati vođenje financija za podružnice, pa očekujemo vaše korisne prijedloge.** Nakon provedene rasprave radna grupa u sastavu: **Vladimir Buršić, Ružica Lacko i Branko Jalšovec** pripremit će tekst Prijedloga izmjena i dopuna pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju za utvrđivanje i usvajanje na Predsjedništvu, Glavnom odboru i Skupštini.

5. PRIZNANJA SUH-a: U prilogu vam dostavljamo »UPUTE ZA DODJELU PRIZNANJA U POVODU 20. OBLJETNICE SUH-a« koje je usvojilo Predsjedništvo GO 28. 6. o.g. Pozivaju se **sve podružnice/ogranak, te županijska i Gradsko povjereništvo da najkasnije do 5. rujna o.g. dostave svoje obrazložene prijedloge za dodjelu priznanja po vrstama i nazivima priznanja iz Uputa** (utemeljenih na Statutu SUH-a i Pravilniku o priznanjima). Držimo da je riječ o vrlo značajnoj prigodi da se odaju priznanja **svima zaslužnima** za izrastanje SUH-a u respektabilnu organizaciju. Na svečanoj sjednici 18. listopada priznanja će se uručiti samo glavnim osnivačima i utemeljiteljima, dok će ostalima biti uručena na prigodnim skupovima u podružnicama i sl. Predsjedništvo je imenovalo Komisiju za dodjelu priznanja u sastavu: **Jasna Petrović, Milica Čavkić, Ivan Nahtigal, Jurica Ivanković i**

Vladimir Buršić, koju naknadno treba potvrditi Glavni odbor SUH-a.

6. OPĆA PRISTUPNICA: Nastavljajući realizaciju Mjera za povećanje članstva SUH-a, koje je u ožujku 2011. donio Glavni odbor, tiskane su tzv. opće pristupnice (5 odnosno 10 kopija se dostavlja u prilogu), kako bi **podružnica/ogranak, odnosno županijsko povjereništvo, dostavili telefonski u Tajništvo SUH-a broj željenih kopija za svoju lokalnu ili regionalnu kampanju**, a radi distribucije na mjestima gdje se očekuje kretanje/boravljenje umirovljenika (npr. domovi zdravlja, domovi umirovljenika i sl.). Koncept opće pristupnice, osobito u većim gradovima ili u mjestima gdje još nemamo svoje podružnice, takav je da se popunjena pristupnica može poštom poslati u Tajništvo SUH-a koje će ju evidentirati i vratiti na realizaciju članstva u odgovarajuću podružnicu.

7. ČLANARINA PREKO MIROVINE: Iako su postojale i postoje dvojbe u vezi prikupljanja članarine neposredno iz mirovine člana, podsjećamo da su upravo na takvom načinu izrasli ogromni talijanski sindikati umirovljenika, a istu metodu koriste npr. i u Bosni i Hercegovini i postali su respektabilni sindikat. Napominjemo da nema više spornih pitanja u vezi načina prikupljanja članarine, te da neovisno o iznosu godišnje članarine svaki član ima mogućnost i pravo prihvatiti plaćanje članarine neposredno iz mirovine. **Pozivaju se sve podružnice**

da popune priloženi obrazac o visini članarine te ga dostave do kraja rujna o.g. u Tajništvo kako bi se utvrdila zajednička evidencija. Ponovno dostavljamo primjerak suglasnosti za plaćanje članarine preko HZMO-a, kako biste ga mogli kopirati u dovoljnom broju primjeraka i ponuditi svakom članu, jer nas na to obavezuje odluka Glavnog odbora te potpisani ugovor s HZMO.

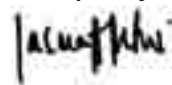
8. POVLASTICE: Dostavljamo vam **obnovljenu listu ugovorenih povlastica** za naše članstvo, te vas molimo da o istoj **izvijestite članove podružnice bilo poštom ili na sastancima**, te objavom na oglasnoj ploči u prostoriji SUH-a. Inoviranu listu uvijek možete skinuti i s web stranice SUH-a www.suh.hr Dostavljamo i **oglednu naljepnicu** za poslovne partnere pri kojima možete ostvariti povlastice, a možete je naljepiti i na vrata prostorije. Za sve ideje ili prijedloge javite se Tajništvu SUH-a (**Damir Jukica**).

9. TROŠKOVI OBLJEŽAVANJA 20. GODIŠNJICE OSNUTKA SUH-a: Kako se do sada uplatilo samo oko 30% ukupnog iznosa dogovorene donacije — u visini od **600,00 kuna po broju delegata za 12. Skupštinu SUH-a**, to molimo da **preostale podružnice što prije uplate predviđeni iznos na račun SUH-a pri Zagrebačkoj banci, Zagreb br. 2360000-1101348685, uz napomenu »za obljetnicu«**. Ta će se sredstva koristiti isključivo namjenski za svečanu sjednicu, tiskanje zbornika te video prezentaciju, dok smo za održavanje međunarodne konferencije pribavili potrebni iznos od talijanskog sindikata SPI-CGIL i Ministarstva vanjskih poslova i europskih integracija, a ostatak će financirati sami inozemni sudionici (putni troškovi i dijelom smještaj).

Drage kolegice i kolege, odmorite se ovoga ljeta, jer nas čeka burna jesen i ostatak godine u borbi za prava umirovljenika. Uz srdačne pozdrave i čestitke za dobro održane sadašnje skupštine.

Zajedno smo jači!

Jasna Petrović, v.d. predsjednice SUH-a

Presjek četverogodišnjeg rada SUH–ove Podružnice Poreč od 15. ožujka 2008. do 23. svibnja 2012.

Dana 15. ožujka 2008. održana je Skupština Sindikata umirovljenika Podružnice Poreč te je odabrano novo rukovodstvo. Predsjedništvo je kroz četiri (4) godine održalo 27 sjednica i razmatralo sve najvažnije probleme koje muče starije osobe.

Odmah nakon prve sjednice donijete su promjene u radu te su, umjesto jednog dana dežurstva tjedno u podružnici, dežurstva povećana na dva dana u tjednu, kako bi što više približilo članstvo novom rukovodstvu.

Prve dvije godine Podružnica nije imala većih financijskih poteškoća, ali već nakon toga nastupaju poteškoće, što je dovelo u pitanje ostvarenje našeg socijalnog programa. Poklon pakete koje smo davali najsiriomašnjim članovima naše Podružnice na području Tara, Vižinade, Višnjana i Poreča, morali smo u zadnje dvije godine ukinuti zbog nedostatka sredstava. Prema raspoloživim financijskim sredstvima organizirali smo susrete sa starijim osobama u domu za starije osobe sa skromnijim poklon-paketima.

Na sjednicama Predsjedništva usvajali su se programi rada, financijski planovi, kao i problematika vezana na štetu umirovljenika u Hrvatskoj. Odluka da se mirovine zamrznu zbog teške ekonomske situacije u Hrvatskoj, bila je jedna od najtežih i najnepravednijih odluka prema umirovljenicima. Nadamo se da će se ubuduće mirovine usklađivati s rastom plaća i s rastom troškova života.

Rukovodstvo Podružnice, uz pomoć patronata iz Rijeke, u posljednje četiri godine pružalo je pravnu pomoć svim umirovljenicima koji primaju talijansku mirovinu. Takva se pomoć pruža jednom mjesečno u prostorijama Podružnice, a kada se provodi akcija »RED«, naša se aktivnost provodi u sjedištima općina /Tar-Vižinada-Višnjana-Poreč/. Ova se akcija provodi i uz pomoć talijanskog Sindikata umirovljenika, sa sjedištem u Trstu. Treba ovom prilikom istaknuti da su sindikati iz Trsta pomogli u opremanju naše Podružnice prije dvije godine kada se Podružnica selila iz Ul. Karla Huguesa na adresu N. Tesle 14., Poreč.

Kako su umirovljenici koji primaju talijansku mirovinu organizacijski povezani u tršćanskoj organizaciji, u direkciji za područje Trsta zastupljena su i tri predstavnika iz Hrvatske, odnosno jedan od tih predstavnika je i naš sadašnji predsjednik Podružnice Poreč. Ti se sastanci održavaju svaka dva mjeseca i na njima ravnopravno sudjelujemo s talijanskim predstavnicima. Problematika talijanskih umirovljenika slična je našoj problematici. Uglavnom usvajamo program rada, financijski plan /340.000 eura/, govori se o svakodnevnom smanjivanju mirovina, te o lošim uvjetima u domu za starije. Recesija je zahvatila i njihov sindikat, te se vrlo teško bore s nedostajućim sredstvima za ostvarenje svih programa.

Zahvaljujući suradnji s talijanskim sindikatima, naša se Podružnica 4. lipnja 2011. godine u Poreču pobratimila sa Sindikatom umirovljenika iz Pordenona, da bi se takav uzvratni posjet dogodio u studenom 2011. godine. Po mišljenju naših talijanskih kolega, organizacija bratimljenja u Poreču bila je jedno divno druženje uz predivan program, što možemo zahvaliti našim sponzorima. U posjetu koji smo im uzvratili, s nama je bio i predstavnik grada Poreča, gospodin **Gržinić**, koji im je predao poklon grada, a svojim talijanskim govorom oduševio je sve prisutne. Zbog izuzetne atmosfere na ovim druženjima nadamo se da će se takva atmosfera održati i sljedećih godina.

Podružnica je, osim svojih redovitih poslova, uvela i izletničku djelatnost. Kako je Matica organizirala druženja s plesom, mi smo naše umirovljenike upućivali na njih, a ujedno smo organizirali izlete u Italiju. Svake smo godine organizirali 2–3 izleta, nastojeći da izleti ne budu preskupi za naše članove. U organizaciji zahtjevnijih izleta koristili smo usluge naših sindikalista iz Trsta, te je na taj način omogućeno da se ti izleti organiziraju maksimalno povoljno /Padova–135,00 kn po osobi/.

Podružnica Poreč imala je sudionike na I. sportskim susretima u Umagu /2010./ s nekoliko ekipa, a 8. listopada 2011. godine Poreč je bio domaćin II. sportskih igara, nadamo se po mnogim sudionicima koji su se prijavili da su igre prošle vrlo uspješno. Prvi put je na igrama u Poreču organizirana izložba radova umirovljenika Istre. Iako se na izložbi prijavilo malo umirovljenika, izložba je pokazala svoju opravdanost i nadamo se da će na III. sportskim susretu u Puli na izložbi sudjelovati sve podružnice iz Istre.

Rukovodstvo podružnice sudjelovalo je u radu Koordinacije za Istarsku županiju i na tim se dogovorima rješavala problematika važna za cijelu Istru, a posebno su na tim sastancima usklađivani stavovi prema našoj središnjici.

Predsjednik podružnice, kao član Glavnog odbora sudjelovao je u radu Odbora te u rješavanju svih problema vezanih za našu Podružnicu. Na Glavnom odboru usklađeni su stavovi sindikata prema hrvatskoj Vladi, a posebno se raspravljalo o radu našeg člana u Komisiji za socijalu.

U ovom trenutku naša se organizacija nalazi u jednom zaista delikatnom položaju. Potrebno je što prije riješiti tešku financijsku situaciju i na Skupštini 18. listopada 2012. potrebno je izabrati pravu osobu za budućeg predsjednika SUH–a. U rješavanju ove delikatne situacije posebno se puno očekuje od prestavnika Istre u Glavnom odboru i od delegata Skupštine. Da bismo jedinstveno zastupali interese svih umirovljenika potrebna nam je jaka središnjica i posebno snažan predsjednik naše organizacije.

Pri kraju našeg mandata u Poreču je osnovana udruga »GALLIJA«, koja bi trebala zastupati interese svih umirovljenika. Naša je uloga u novoj udruzi minimalna, ali se nadamo da će se to u budućnosti promijeniti.

Podružnica je svoju suradnju nastojala pojačati posebno s Maticom umirovljenika, jer je takva suradnja uspostavljena ugovorom dviju središnjica, a na lokalnoj razini takva se suradnja nastoji pojačati sa strankom umirovljenika, s gradom, s boricima i sa svim ostalim udrugama koje se bore za bolji status umirovljenika (starijih osoba).

Za novo vodstvo Podružnice, koje smo danas izabrali, vjerujemo da će imati mnogo razumijevanja za problematiku starijih osoba i da će sve svoje snage staviti u službu rješavanja malih mirovina i teškog socijalnog stanja nekih umirovljenika.

Danas, kada staro rukovodstvo odlazi, dužan sam kao predsjednik istaknuti da su svi članovi Nadzornog odbora i Predsjedništva odgovorno izvršavali svoje dužnosti. Posebno želim istaknuti rad dvojice članova Predsjedništva — **Bruna Šimunovića** i **Zorka Sergu**, koji su svaki utorak i četvrtak dežurali u našoj Podružnici i rješavali sve povjerene im zadatke. Umjesto novčanog honorara za njihov rad, molimo nagradimo ih pljeskom.

Pozivam sve umirovljenike da svojim prijedlozima, kritikama, stavovima i pohvalama utječu na bolji rad svih sindikalnih struktura.

Aldo Jurcan, predsjednik

Nastavak s 14. str.

Pokojni je predsjednik SUH–a **mr.sc. Stjepan Krajačić** postao istinskim doajenom sindikalnog pokreta u našoj zemlji, a, kao i takav, i uzorom svojim kolegama, (do)sadašnjim i budućim hrvatskim sindikalnim čelnicima. Snazi, popularnosti i rastućem utjecaju SUH–a neizmjereno su, dakle, pridonijele neosporne stručne i ljudske kvalitete njegovih dosadašnjih čelnika, ali i, odmah zatim, njihovih najbližih suradnika i suradnika, kako onih iz centra-

le (**Milica Čavkić, Biserka Budigam, Zlata Toplak, Ivan Nahtigal, Ivan Maričić, Milan Tomičić, Branko Jalšovec, Nikola Kustić**,...), tako i, ništa manje, onih »s terena«. Imena, primjerice, odnosno dugogodišnji samoprijegorni rad i veliki osobni ugled najuspješnijih županijskih povjerenika SUH–a, **Vladimira Buršića, Mate Obradovića, Matije Voščuna, Josipa Sahora, Jasenke Rem, Ivana Sršena** i ostalih, najbolja su objašnjenja zašto je SUH na područjima njihova djelovanja već godinama najbrojniji. Naravno, »uz rame«

su im njihove neizmjereno vrijedne suradnice i suradnici poput predsjednice podružnice SUH–a u Puli **Nete Žiković, Josipa Tepeša** iz Susedgrada i mnogih, mnogih drugih.

Iz svega je navedenog razvidno da SUH ni u poredstojeće, također iznimno zahtjevno, razdoblje svoje aktivnosti, neće ući vodstveno nespreman. Štoviše, u tom je pogledu on danas očigledno spremniji i jači nego ikad. I zato za svijetlu budućnost SUH–a nema straha!